

Київський національний торговельно-економічний університет
Факультет обліку, аудиту та інформаційних систем
Кафедра фінансового аналізу та аудиту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА (ПРОЕКТ)

на тему:

«Аналіз діяльності туристичного підприємства»

Студента 2 курсу, 5 групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»
спеціалізації «Фінансовий
контроль та аудит»

Лисенко (Портянко)
Анни Юріївни

_____

підпис

Науковий керівник
К.е.н. доцент

Гоцуляк Володимир
Дмитрович

_____

підпис

Гарант освітньої програми
Д.е.н., доцент

Назарова Каріна
Олександрівна

_____

підпис

Київ 2019

Київський національний торговельно-економічний університет
Факультет обліку, аудиту та інформаційних систем
Кафедра фінансового аналізу та аудиту

РЕФЕРАТ

ДО ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЕКТУ)

на тему:

«Аналіз діяльності туристичного підприємства»

Студента 2 курсу, 5 групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»
спеціалізації «Фінансовий
контроль та аудит»

Лисенко (Портянко)
Анни Юріївни

підпис

Науковий керівник
К.е.н. доцент

Гоцуляк Володимир
Дмитрович

підпис

Київ 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	6
1.1. Економічна характеристика аналізу туристичної діяльності.....	6
1.2. Критичний огляд нормативної бази та спеціальної літератури з питань аналізу туристичної діяльності.....	7
1.3. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Дельта-Тревел».....	10
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНО ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІЗУ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	13
2.1 Організація інформаційного забезпечення аналізу та типологія видів аналізу туристичної діяльності.	13
2.2 Методичне забезпечення аналізу туристичної діяльності.....	18
2.3. Сутність фінансового стану підприємства, його показники та методика їх розрахунку.....	19
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ДЕЛЬТА-ТРЕВЕЛ»	20
3.1 Оцінка фінансово-майнового стану ТОВ «Дельта-Тревел».....	20
3.2 Сутність ліквідності підприємства, її показники та методика їх розрахунку.....	26
3.1.1 Фінансова стійкість підприємства, її показники та методика їх розрахунку.....	28
3.1.2 Дослідження показників ділової активності.....	31
3.1.3 Аналіз рентабельності ТОВ «Дельта-травел».....	32
3.3 Удосконалення методики проведення аналізу фінансового стану підприємства.....	34
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	46

ВСТУП

Насамперед, слід уточнити, що у сфері туризм немає чіткого встановленого понятійного апарату, але значення як тур, туристичний продукт, туристичний пакет і т.д., є має трактування у таких вчених, як Кифяк В.Ф., Любіцева О.О. [12]., Кудла Н.Є. [12]., Балабанов И.Т., Бейдик О.О., Гуляев В.Г., Дурович А.П. та інші. . [12].

Предмет дослідження – аналіз діяльності на підприємстві ТОВ «Дельта-Тревел» та напрямки її вдосконалення.

Об'єкт дослідження – організація аналізу діяльності на підприємстві.

Мета дипломної роботи: аналіз і розробка основних напрямків вдосконалення роботи ТОВ «Дельта-Тревел»

Для досягнення мети дипломної роботи поставлено такі завдання :

- Розглянути основні принципи економічні характеристики аналізу туристичної діяльності;
- Дати характеристику виробничо-господарської діяльності, економічного становища підприємства ТОВ «Дельта-Тревел»
- Проаналізувати систему, яка використовується на досліджуваному підприємстві;
- На основі даних аналізу, розробити практичні рекомендації, щодо оптимізації вдосконалення організації оплати праці ТОВ «Дельта-Тревел».

Теоретичною основою дослідження стали положення і концепції, представлені в роботах вітчизняних і зарубіжних авторів з проблем:

- формування уявлення про сутність і функції заробітної плати в умовах ринкової економіки;
- Регулювання доходів і заробітної плати на різних рівнях (державному, галузевому, регіональному, фірмовому);
- Реформування систем аналізу і розробки нових моделей, що відповідають сучасним економічним умовам. Дослідження проводилося на основі системно-функціонального, динамічного, комплексного наукових підходів, за допомогою **наукових методів**: аналізу і синтезу, індукції і дедукції,

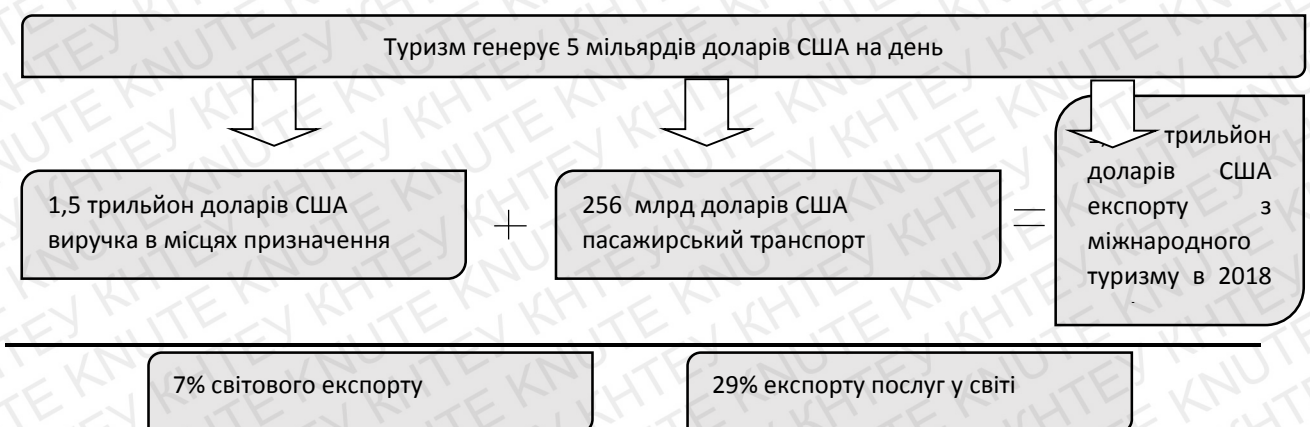
модельовання, історико-логічного методу, методів статистичного аналізу.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1. Економічна характеристика аналізу туристичної діяльності

В даний час індустрія туризму є однією з найбільш динамічно розвиваються форм торгівлі послугами. У багатьох державах світу туризм розвивається як система, яка надає всі можливості для ознайомлення з історією, культурою, звичаями, духовними і релігійними цінностями даної країни і її народу. У цій сфері також працює дуже багато фізичних і юридичних осіб, так чи інакше пов'язаних з наданням туристичних послуг. Крім значної статті доходу туризм є ще і одним з могутніх чинників посилення престижу країни, зростання її значення в очах світової спільноти і пересічних громадян.

На даний час туристична індустрія стала однією з найбільш динамічно розвиваючоюся галуззю, яка в прогресивно набирає темпи у господарській діяльності країн світу. Якщо оглянути дані Всесвітньо туристичної організації ООН (UNWTO), чисельність міжнародних туристів на кінець 2018 року склала майже 1.451 млрд міжнародних туристів що порівняно з 2017 роком зросло на 5 %, тобто кожен п'ятий мешканець планети відпочивав і подорожував за межами своєї країни.. Доходи від витрат відвідувачів зростали швидше ніж світова економіка.

Рис. 1.1 Експортні доходи від міжнародного

Якщо продивитися дані Держстату можна побачити позитивну динаміку зростання Кількість туристів, обслуговуваних туроператорами та

турагентами за видами туризму (рис. 1.2)

Рис. 1.2 Кількість туристів, обслугованих туроператорами та турагентами за видами туризму

*Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м.Севастополя та тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях (у 2014-2018).

Виходячи з рис.1.2 ми бачимо як з 2013 до 2015 році динаміка падала по всім видам туристів в зв'язку з анексією АР Крим та окупованою територією Донецької та Луганської областей , а починаючи з 2016 року йде підвищення, також позитивно вплинуло те, що починаючи з 11 червня 2017 року Україна отримала статус Безвізового режиму між Україною та Європейським союзом.

1.2. Критичний огляд нормативної бази та спеціальної літератури з питань аналізу туристичної діяльності

Насамперед, слід уточнити , що у сфері туризм немає чіткого встановленого понятійного апарату, але значення як тур, туристичний продукт, туристичний пакет і т.д., є має трактування у таких вчених, як Кифяк

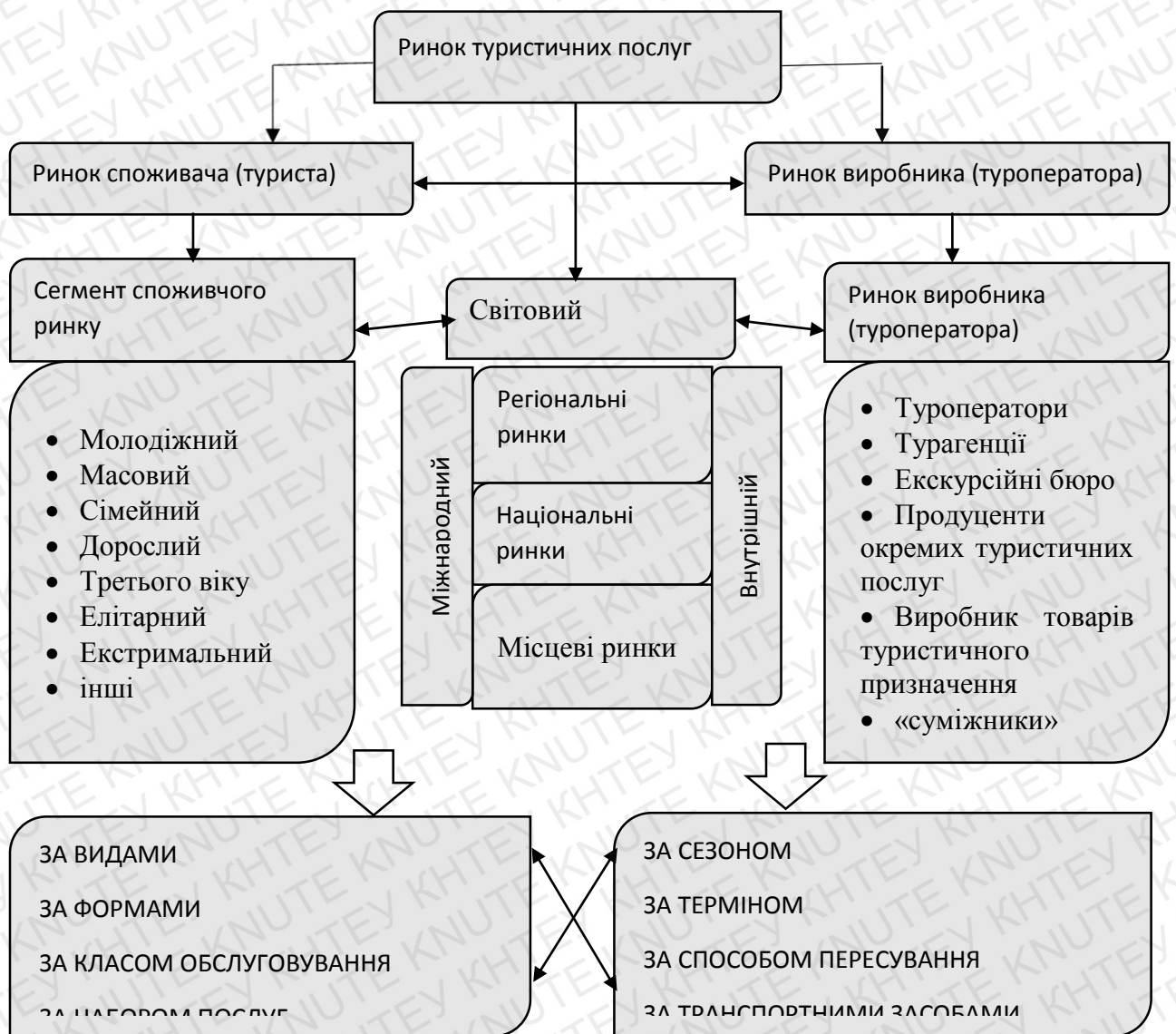
В.Ф., Любіцева О.О. [12]., Кудла Н.Є. [12]., Балабанов И.Т., Бейдик О.О., Гуляев В.Г., Дурович А.П. та інші. . [12].

Правовим урегулюванням туристичної діяльності займається у першу чергу, маючи найвищу юридичну силу, Конституція України. У статті 45 цього документа йдеться: «...кожен, хто працює, має право на відпочинок. Це право забезпечується наданням днів щотижневого відпочинку, а також оплачуваної щорічної відпустки, встановленням скороченого робочого дня щодо окремих професій і виробництв, скороченої тривалості роботи у нічний час. Максимальна тривалість робочого часу, мінімальна тривалість відпочинку та оплачуваної щорічної відпустки, вихідні та святкові дні, а також інші умови здійснення цього права визначаються законом». Отже, Конституція України чітко надає право кожному громадянину на відпочинок.

Закон України «Про туризм». Згідно статті 1 цього закону який дає визначення поняттю туризм - це тимчасовий виїзд особи з місця проживання в оздоровчих, пізнавальних, професійно-ділових чи інших цілях без здійснення оплачуваної діяльності в місці, куди особа від'їжджає. Об'єктом туристичної діяльності є Турист - особа, яка здійснює подорож по Україні або до іншої країни з не забороненою законом країни перебування метою на термін від 24 годин до одного року без здійснення будь-якої оплачуваної діяльності та із зобов'язанням залишити країну або місце перебування в зазначений термін. Відповідно до потреб туриста формується й пропозиція на ринку виробника, тому ринок пропозиції може бути структурований за тими ж ознаками, що й ринок попиту. Таким чином, ринок туристичних послуг структурований за багатьма ознаками, кожна з яких є ознакою його сегментації. Узагальнена схема класифікаційних ознак туристичного ринку наведена на Рис. 1.2 Класифікаційні ознаки туристичного ринку.

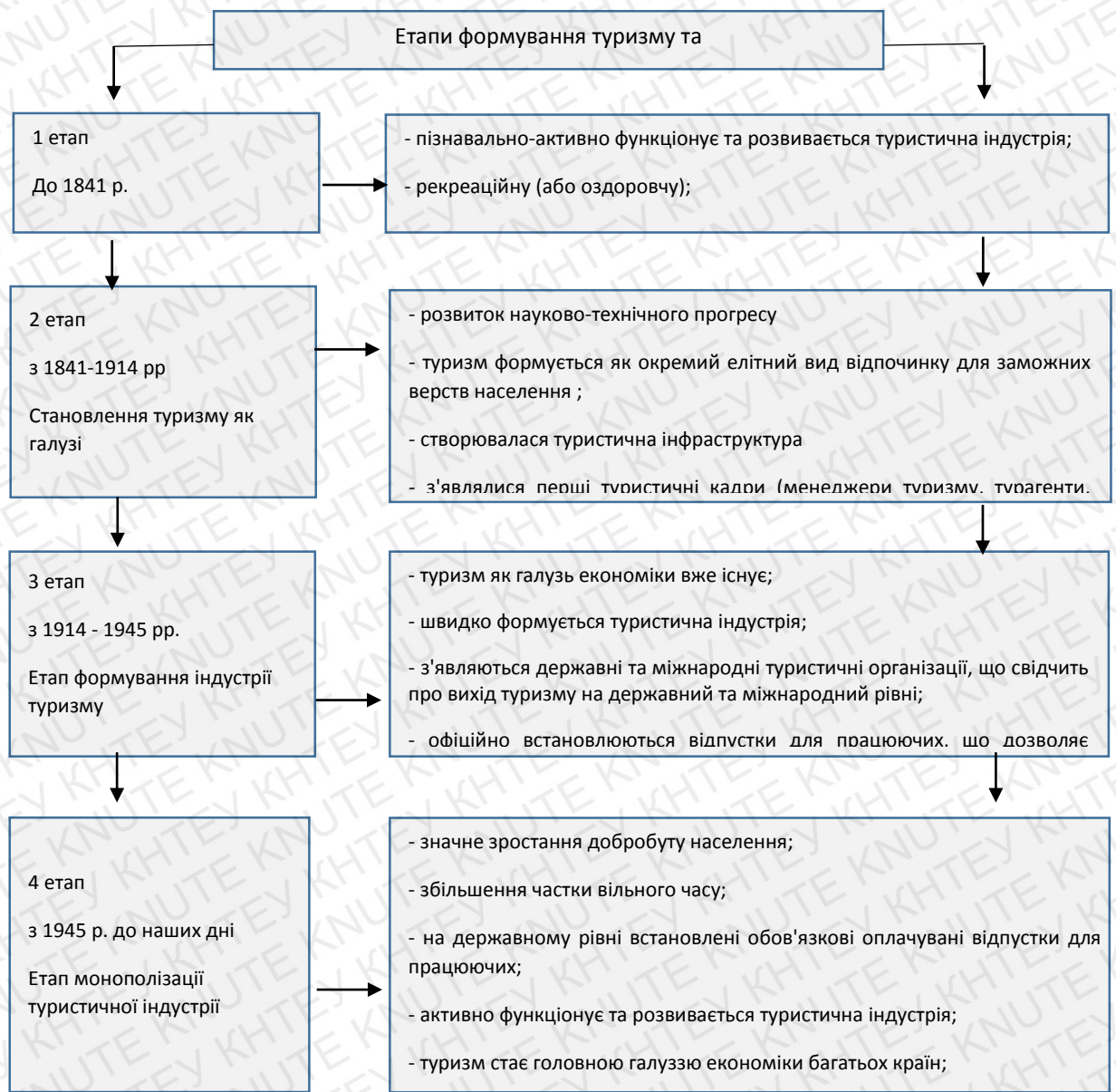
Також сьогодні існують і інші нормативно-правові документи які регулюють діяльність підприємства.

Рис. 1.3 Класифікаційні ознаки туристичного ринку

Науковці стверджують, що туризм має свій початок ще з часів середньовіччя – у сфері організації паломництва з країн Європи до святих місць, тому прийнято розділяти декілька етапів формування туризму (див. рис.1.3).

Рис.1.4 *Етапи формування туризму*

Простеживши закономірності розвитку туризму, можна помітити, що чим вищий рівень добробуту і культури суспільства, тим більше його членів віддають перевагу туризму як засобу використання свого вільного часу.

1.3. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Дельта-Тревел»

Об'єктом дослідження є товариство з обмеженою відповідальністю «Дельта-Тревел».

Туристична фірма «Дельта-Тревел» працює як туристичне агентство, а також має ще один офіс під назвою «Море-Тревел». За формою підприємництва це приватне підприємство зареєстроване за адресою: 04070, м.Київ, Подільський район, вулиця Боричив Тік, будинок 35, м. Київ, пр-т Перемоги 49, оф. 1.

Години роботи підприємства встановлені в режимі – понеділок – п'ятниця: 10:00 – 17:00; субота: 10:00 - 15:00, неділя – вихідний. Контактний телефон: +38 044 456 99 99 , ще одна електронна адреса –book@deltatravel.ua.

Мета туристичного агентства «Дельта-Тревел» – продаж туристичних подорожей, мета запропонувати подорож в будь-який куточок земної кулі, а також індивідуальне обслуговування, в якому пріоритет має якість послуги. Туристичне агентство «Дельта-Тревел» прагне надати повний комплекс туристичних послуг на довгостроковій основі і пільгових умовах. Туристичне агентство «Дельта-Тревел» постійно удосконалюється і розширює спектр туристичних послуг і зараз упевнено заявляє про наступні напрями діяльності:

1. Організація відпочинку в Україні і за кордоном, відпочинок на морі і екскурсійні тури. Організація екскурсій, замовлення вхідних квитків для огляду музеїв, галерей. Організація трансферів і послуг таксі.
2. Морські і річкові круїзи по всьому світу.
3. Організація весільних подорожей, круїзів, весільних церемоній за кордоном.
4. Розробка індивідуальних програм подорожі; організація корпоративних, групових, поїздок; організація бізнес-турів; організація відвідин міжнародних виставок, конференцій, семінарів і тренінгів.
5. Бронювання авіаквитків на міжнародні і внутрішні авіалінії; замовлення і оренда літаків.
6. Бронювання готелів (300 000 готелів і апартаментів в 193 країнах Світу по найнижчих цінах на розміщення).
7. Візова підтримка.
8. Допомога в оформленні закордонних паспортів.

У базі даних ТОВ «Дельта-Тревел» сьогодні можна знайти і купити туристичні пропозиції компаній «Tez Tour», «Turtess», «Coral Travel» «ANEXTOUR», Pegas Touristik», «Альянс», «PROLAND», «Фесрія», «Дельта-тревел», «Акорд-тур», «Інкомартур», «Артекс 94», «Давай відпочивай», «Вояж-Київ», «Ласпі», «Кандагар» «Укрферрі», «Антарес», і ін. операторів.

Відповідно до лінійно-функціональної організаційної структури туристичне підприємство «Дельта-Тревел» має керівника, який здійснює загальне керівництво і розробляє стратегію підприємства, а також відділи посередницьких операцій, маркетингу, бухгалтерію. Управління підприємством здійснюють директор у формі видання рішень (наказів, розпоряджень і т. ін.), які є обов'язковими для виконання співробітниками підприємства.

Туристичне агентство «Дельта-Тревел» має п'ятнадцятьох співробітників: на постійній основі згідно штатного розкладу, а також на тимчасовій основі при необхідності. Кожен співробітник виконує обов'язки, затверджені директором і отримує щомісячно оклад у залежності від займаної посади. На підприємстві проводиться реактивна кадрова політика. У процесі управління персоналом використовується безліч різноманітних способів, підходів і прийомів, що дозволяють упорядкувати, ціленаправлено і ефективно організувати виконання функцій, етапів, процедур і операцій, необхідних для прийняття рішень.

Туристичне агентство «Дельта-Тревел» здійснює облік своєї діяльності. Бухгалтер підприємства здійснює податковий і фінансовий облік діяльності, складає та здає всі звіти у відповідні органи влади.

Підприємство сплачує податок на доходи фізичних осіб після утримання його з зарплати працівників, податок на доходи від діяльності, сплачує внески у Єдиний соціальний фонд.

Підприємство здійснює фінансовий аналіз метою якого є оцінка його фінансового стану з урахуванням змін, які склалися в результаті діяльності за кілька останніх років. Аналіз фінансового стану може принести користь фірмі:

виявити вже наявні потенційні внутрішні слабкості організації у порівнянні з її конкурентами.

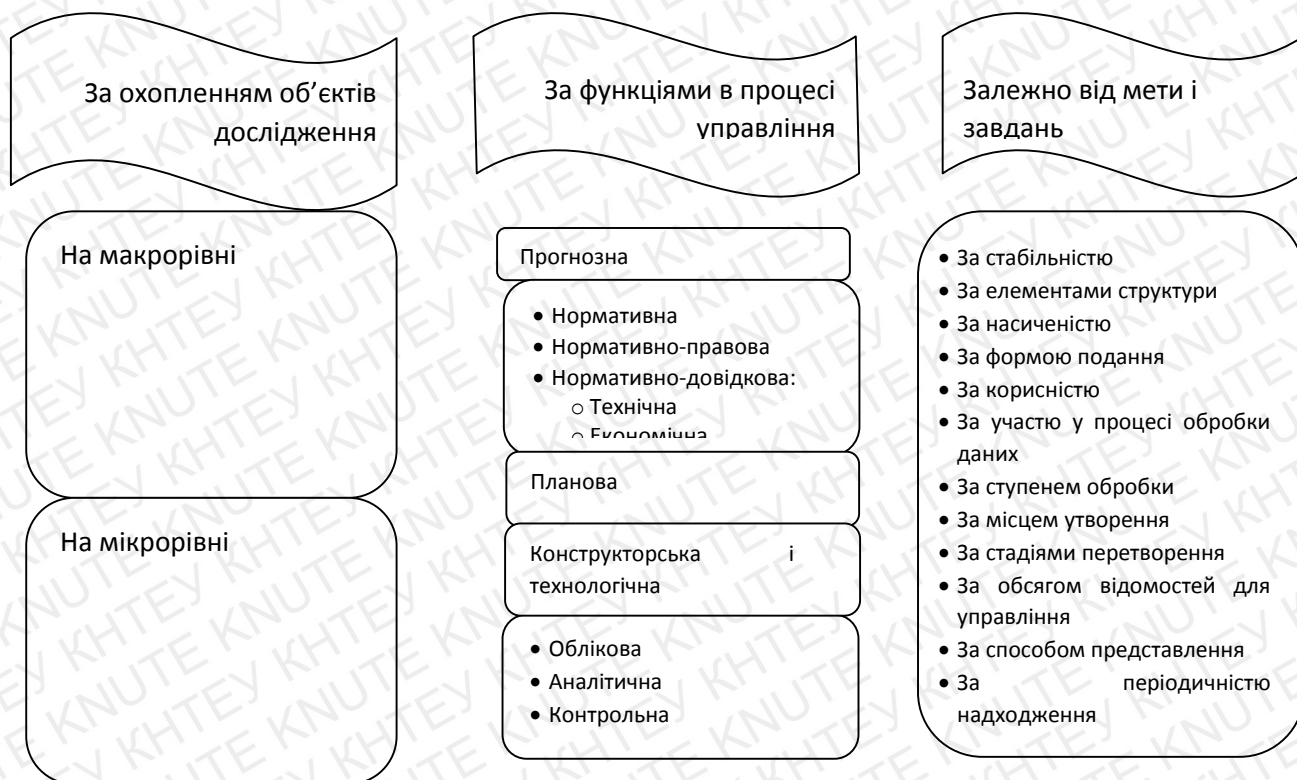
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНО ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІЗУ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1 Організація інформаційного забезпечення аналізу та типологія видів аналізу туристичної діяльності.

В умовах формування нововведень економіки важливого значення набуває інформаційне і методичне забезпечення економічного аналізу. Такі якості як користування, отримання, пояснювання і представлення економічних явищ, процесів і операцій в господарській діяльності є важливим вмінням для сучасного керівника.

В основу утворення і прийняття обдуманих управлінських рішень покладена економічна, технічна, технологічна, правова і й інші різновиди інформації. Основним елементом будь-якої функції управління це економічна інформація яка є різновидом управлінської інформації. Процес управління тісно пов'язаний з надходженням до суб'єкта управління своєчасної, достовірної, повної і достовірної інформації. Процес управління взаємопов'язаний з постійним надходженням економічної і бухгалтерської інформації, що перетворюється на аналітичну.

Під час проведення аналізу на підприємстві важливою складовою інформаційного забезпечення системи управління є фінансова інформація, до якої належить: прогнозна, планова, нормативна, облікова, аналітична та позаоблікова. Як відомо економічна інформація – це сукупність даних, які характеризують економічну сторону фінансової діяльності підприємств і використовується для аналізу, управління і прогнозування діяльності підприємства на майбутнє. Економічна інформація знаходить у вигляді показників і відображає прямі та зворотні зв'язки. Економічна інформація поділяється за такими ознаками (Рис 2.1).

Рис.2.1 Класифікація економічної інформації

Головним завданням аналізу є оцінка результатів діяльності підприємства і пошук невикористаних резервів, які спрямовані на підвищення економічної ефективності. Аналіз фінансової звітності за рік є найбільш всебічним, повним і глибоким він охоплює усі сфери діяльності підприємства, організація якого підлягає законам економічної, математичної теорії і опирається на принципи (рис.2.2) і вимоги (таблиця 2).

Принципи організації інформаційного забезпечення

1. Виявлення і узгодження потреби в інформації відповідно до поставлених завдань.

2. Об'єктивність відображення процесів і використання ресурсів.

3. Єдність і зіванність інформації.	4. відсутність дублювання у первинній інформації
5. Швидкість передачі і обробки інформації.	6. Підвищення коефіцієнта використання інформації.
7. Забезпечення одноразового введення інформації і багаторазового використання.	8. Забезпечення інтегрованої обробки даних за допомогою ПЕОМ, для їх подальшого використання
9. Забезпечення використання комп'ютерної локальної мережі телекомунікаційних зв'язків з іншими підприємствами, банками та інтернету.	10. Своєчасне надання інформації користувачам

Рис.2.2 Принципи організації інформаційного забезпечення

Таблиця 2.1

Вимоги до організації інформаційного забезпечення аналізу діяльності

Вимоги до інформації	Пояснення
Об'єктивність	Потрібно щоб інформація могла відповідати реальній дійсності, точно і об'єктивно відображала господарські операції які досліджуються.
Сумісність	Дотримання зіставності інформація, що надається від підрозділів.
Єдність	Операція реєструється тільки раз і підлягає інтегрованій обробці.
Раціональність	Повинна бути корисною, доступною та розбірлива.
Аналітичність	Інформація яка надходить повинна відповідати вимогам аналізу, для подальшого вивчення діяльності підприємства.
Ефективність	Для прийняття рішення потрібно мінімум витрат часу на збір, збереження, пошук, обробку та використання інформації.

Отже, виходячи з вищесказаним результативність аналізу залежить від методичного забезпечення. До нього належать методичні та інструктивні матеріали. У сьогоденні важливого значення все більше набувають комп'ютерні технології які заповнюють все більшу ланку в сфері оброки

економічної інформації і дозволяють оперативно і комплексно застосовувати економіко-математичні методи та досліджувати фінансову діяльність підприємств.

Тобто, від якості інформації яка відображена в обліку і звітності залежить об'єктивність аналітичних висновків. В процесі аналізу на підготовчому етапі відбирається і перевіряється та інформація, що точно і повністю характеризує фінансову діяльність підприємства. Відбір інформації здійснюється на підставі розробленого плану і програми економічного аналізу. При цьому враховуються мета, завдання, напрям, термін за який здійснюється аналіз.

Таблиця 2.2

Класифікація видів аналізу

	вид	Сфера застосування	
Види аналізу	Залежно від функцій управління та змісту процесу	Прогнозний Оперативний Поточний	
	Залежно від об'єкта управління	Галузева структура національної економіки	<ul style="list-style-type: none"> • Галузі сфери матеріального виробництва • Галузі сфери нематеріального виробництва
		Рівень суспільного виробництва	<ul style="list-style-type: none"> • Економічний аналіз на макrorівні і мікрорівні • Національна економіка галузі й адміністративні регіони, господарські суб'єкти
	Залежно від стадії процесу розширеного відтворення поділяється на аналіз :	<ul style="list-style-type: none"> • Процесу виробництва • Процесу обміну • Процесу розподілу • Процесу споживання 	
	Залежно від виду ресурсів підприємства	<ul style="list-style-type: none"> • Аналіз фінансових ресурсів • Аналіз засобів праці • Аналіз трудових ресурсів • Аналіз природних і земельних ресурсів 	
За характером проведення й охоплення питань аналізу	<ul style="list-style-type: none"> • Фінансовий аналіз • Управлінський аналіз 		

Продовження таблиці 2.2

Залежно від суб'єктів аналізу	Внутрішній аналіз	<ul style="list-style-type: none"> • Загальний • Чинниковий • Техніко-економічний • Соціально-економічний • Економіко-екологічний
-------------------------------	-------------------	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Функціонально-вартісний • Комерційний (маркетинговий)
	Зовнішній аналіз	<ul style="list-style-type: none"> • Органи управління • Інвестори, банки, акціонери • Наукові і проектні установи
	Організаційна форма	<ul style="list-style-type: none"> • Централізована • Децентралізована
	За змістом та повнотою питань	<ul style="list-style-type: none"> • Тематичний аналіз окремих питань • Локальний аналіз • Повний аналіз господарської діяльності
	За терміном проведення	<ul style="list-style-type: none"> • Періодичний • Разовий
	Методами та метою дослідження	<ul style="list-style-type: none"> • Детермінований • Стохастичний • Комплексний • Маржинальний • Тощо
	Залежно від використання засобів комп'ютерної техніки при здійсненні аналізу	<ul style="list-style-type: none"> • Аналіз без використання ПЕОМ • Аналіз з використання ПЕОМ і новітніх комп'ютерних технологій

Метою перевірки є: правильність оформлення звітності, точність підрахунків, дотримання встановлених правил визначення і заповнення показників. Перевірці підлягають: правильність оцінки статей балансу, визначення прибутку (збитку) за звітній період; елементи операційних витрат; рух грошових коштів; розподіл прибутку. При перевірці треба обов'язково на повноту звітності і її відповідності.

Класифікація видів аналізу була обумовлена такими факторами як обізнаність організації, методики щодо перетворення інформації на аналітичну (табл. 2.2).

Класифікація видів аналізу має історичну ознаку. Так як з розвитком аналізу істотно підвищується і вимоги до нього, але розвиток новітніх технологій сприяло полегшення його проведення.

2.2 Методичне забезпечення аналізу туристичної діяльності

Розглядаючи групи показників що напряду впливають на подальший розвиток туризму як вагомої ланки економіки. Усі підприємства прагнуть мати позитивну ефективність від своєї діяльності, не виключення і туристичне підприємство. Ефективність туристичного підприємства визначається

відношенням витрат діяльності і їх доцільність до результатів його діяльності. Отже, вагоме значення групи показників ефективності туристичної діяльності, обумовлена тим, що якщо брати за їх основу, то можна здійснювати аналіз капіталовкладень і їх доцільність, розробка стратегії підприємства та можливість проведення фінансового аналізу.

ЮНВТО рекомендує застосування якісного універсального показника непрямого впливу туризму на економіку або туристичний мультиплікатор. Це пояснюється тим, що у міжнародній методології туризму, зазвичай виконує не тільки прямий внесок, а й непрямий внесок у розвиток економічного стану економіки країни. Показники, що відносяться до моніторингу, визначаються специфікою завдання, предмета аналізу та його методики.

При сучасних умовах господарювання для комплексного уявлення і розуміння господарських проблем потрібно комплексно підходити до аналізу підприємства. Саме по собі підприємство є складною системою, що в собі складає сукупність взаємопов'язаних складових (підсистем та компонентів, що мають характер змінюватися в просторі та часі і є проміжними рівнями системи).

Вихоячи з вищесказаним комплексний аналіз – процес дослідження множинних причинно-наслідкових зав'язків.

2.3 Сутність фінансового стану підприємства, його показники та методика їх розрахунку

Підприємства, які працюють в умовах ринку, несуть повну відповідальність за своїми зобов'язаннями перед ланками фінансово-кредитної системи, постачальниками, власними працівниками, а також за результатами виробничо-фінансової діяльності. Здатність підприємства своєчасно погашати свої боргові зобов'язання характеризує його фінансовий стан.

Під фінансовим станом підприємства розуміють також рівень його забезпеченості відповідним обсягом фінансових ресурсів, необхідних для здійснення ефективної господарської діяльності та своєчасних грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями.

Фінансовий стан - одна з найважливіших характеристик виробничо-фінансової діяльності підприємств. Він може бути стійким або нестійким.

Кожне підприємство намагається досягти стабільного фінансового стану, тобто створити достатній обсяг фінансових ресурсів, що є гарантом своєчасності розрахунків з постачальниками, бюджетом та іншими ланками фінансової системи, подальшого економічного та соціального розвитку підприємства.

Метою оцінки фінансового стану підприємства є пошук резервів збільшення його прибутковості, рентабельності та платоспроможності.

Оцінка фінансового стану підприємства має здійснюватись шляхом обчислення системи економічних показників, які характеризують господарсько-фінансове становище суб'єктів господарювання.

До основних показників, що, характеризують фінансовий стан підприємства, належать такі:

- прибутковість (рентабельність);
- оптимальний розподіл прибутку;
- оптимальні розміри власних оборотних активів, які забезпечують нормальний процес виробництва та реалізації продукції;
- наявність власних джерел формування оборотних активів в обсязі, достатньому для їх покриття;
- платоспроможність підприємства [16].

Якщо підприємство досягає у вказаних напрямках необхідних оптимальних параметрів, його фінансовий стан є стійким. Якщо ж воно не отримує, скажімо, прибутку, який би забезпечував необхідний приріст власних фінансових ресурсів, його фінансовий стан не може бути стійким.

Тому розгляд змісту, порядку розрахунку вказаних показників, їх взаємозв'язку і впливу на фінансовий стан дуже важливий для підприємства.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ДЕЛЬТА-ТРЕВЕЛ»

3.1 Оцінка фінансово-майнового стану ТОВ «Дельта-Тревел»

Майновий стан підприємства характеризують показники, які дозволяють оцінити вартість та структуру майна.

Сума господарських засобів, що має підприємство у своєму розпорядженні дає загальну вартісну оцінку активів, що перебувають на балансі підприємства. Для більш глибокого аналізу вартісного стану активів дається оцінка змінам, що відбулися в складі господарських засобів в напрямку співвідношення основних і оборотних активів; динаміки виробничих запасів, незавершеного виробництва, готової продукції, грошових коштів, дебіторської заборгованості; якості оборотних активів.

Збільшення питомої ваги необоротних активів в загальній вартості господарських засобів може вказувати на заморожуванні капіталу в основних засобах або на його втраті в зв'язку із фізичним і моральним зносом, що в кінцевому результаті підвищує ризик неліквідності підприємства. Зміна структури активів підприємства в напрямку збільшення частки оборотних активів може вказувати на формування більш мобільної їх частини, або на створення надлишкових виробничих запасів.

Кожне підприємство для забезпечення нормального процесу виробництва повинно мати відповідну суму оборотних активів. Розмір цих активів на конкретному підприємстві пов'язаний як з обсягом виробництва так і з їх структурою. Тому при проведенні внутрішнього аналізу стану оборотних активів важливо провести аналіз їх структури за категоріями ризику при їх ліквідності. За ступенем ліквідності кошти і легкореалізовані цінні папери мають мінімальний; нормально перехідна дебіторська заборгованість,

виробничі запаси (за винятком залежалих) і готова продукція – малий; продукція виробничо-технічного призначення, незавершене виробництво, витрати майбутніх періодів – середній; готова продукція, що не користується попитом, прострочена дебіторська заборгованість – високий ризик ліквідності. При збільшенні питомої ваги активів з високим рівнем ризику фінансовий стан погіршується [21].

Важливим у характеристиці використання оборотних активів є показник забезпеченості підприємства оборотними активами в межах нормативів та власними оборотними активами. Так, наявність наднормативних залишків товарно-матеріальних цінностей свідчить про нераціональне використання оборотного капіталу, сповільнення його оборотності. Утримання зайвих виробничих запасів приводить до збільшення витрат на їх зберігання. Підприємство ризикує втратити частину вартості цих запасів через псування та старіння. Крім цього накопичення зайвих запасів приводить до заморожування грошових коштів, що в умовах їх дефіцитності є досить небажане. Отже наявність як надлишку власних оборотних активів так і їх нестача негативно впливають на фінансову стійкість підприємства. Тому чітка організація оборотних активів, дотримання відповідності фактичної їх наявності до встановленого нормативу буде сприяти зміцненню фінансового стану підприємства.

Фінансовий стан підприємства значною мірою також залежить і від стану грошових коштів. Збільшення грошових коштів свідчить, як правило, про зміцнення фінансового стану підприємства. Проте якщо значні залишки грошових коштів тривалий час не використовуються, то це свідчить про неефективне їх використання. Тому наявність грошових коштів повинна бути такою, щоб їх вистачило для покриття всіх першочергових платежів. Всі надлишкові кошти повинні бути використані на розширення власного виробництва або на проведення фінансових інвестицій (купівля акцій та облігацій, вкладення в статутні фонди інших підприємств, вкладення на депозитні рахунки) [16].

В умовах сучасної платіжної кризи суттєво зростає дебіторська заборгованість. Відвертання коштів в дебіторську заборгованість призводить до фінансових забруднень. В результаті підприємство-дебітор може відчувати нестачу грошових коштів на придбання виробничих запасів, виплати заробітної плати, розрахунків з бюджетом. В результаті заморожування коштів в дебіторській заборгованості призводить до сповільнення оборотності капіталу. Тому аналіз дебіторської заборгованості повинен проводитися в напрямку вивчення та оцінки її складу і структури; реальності її виникнення; її впливу на фінансовий стан підприємства. Для ліквідації негативного впливу дебіторської заборгованості на фінансовий стан кожне підприємство повинно бути зацікавлене в скороченні термінів платежів шляхом оформлення передоплати, покращання розрахунків, своєчасного оформлення розрахункових документів, впровадження вексельної форми розрахунків.

Аналіз динаміки складу та структури майна відобразимо за даними форми №1 "Баланс".

Фінансовий стан підприємства значною мірою залежить від структури формування джерел фінансування господарських засобів. Тому аналізу формування господарських засобів надається особлива увага. Основними напрямками такого аналізу є вивчення та оцінка змін, що відбулися в структурі джерел формування капіталу та показників, що характеризують фінансову стійкість підприємства.

Для аналізу зміни структури джерел формування капіталу визначають питому вагу власних і позикових коштів в загальній їх сумі. При цьому необхідно враховувати, що власний капітал повинен бути основою самостійності і незалежності підприємства. Проте фінансування лише за рахунок власних коштів не завжди виправдане. Особливо це стосується підприємств, що мають сезонний характер. В цих підприємствах в окремі періоди часу на рахунках у банку будуть накопичуватися значні суми коштів, а в інші періоди підприємство відчуватиме їх нестачу. В даному випадку необхідно реально враховувати ціни на фінансові ресурси та віддачу власного

капіталу. Так, якщо ціни на фінансові ресурси невисокі, а підприємство може забезпечити більш високий рівень віддачі на вкладений капітал, то залучення позик банку є вигідним. З цією метою розраховується величина виторгу від реалізації, величина чистого прибутку та рівень рентабельності у двох варіантах: з використанням кредитів банку і без використання кредитів банку. Залучення кредитів банку буде раціональним лише тоді, якщо процентна ставка на них буде нижчою ніж рентабельність вкладеного капіталу [22].

При аналізі кредиторської заборгованості будь-який факт простроченої заборгованості необхідно розглядати як негативне явище, що приводить до погіршення фінансового стану підприємства. Особливу увагу необхідно звернути на наявність простроченої заборгованості перед бюджетом та позабюджетними фондами, з страхування та оплати праці.

3.2 Сутність ліквідності підприємства, її показники та методика їх розрахунку

Найважливішим показником фінансового стану підприємства є ліквідність, сутність якої полягає в можливості підприємства в будь-який момент розрахуватися за своїми зобов'язаннями (пасивам) за допомогою (за рахунок) майна (активів), яке є на балансі, тобто в тому, як швидко підприємство може продати свої активи, отримати грошові кошти і погасити заборгованість перед постачальниками, і банком щодо повернення кредитів, перед бюджетом та позабюджетними централізованими фондами із сплати податків та платежів, перед працівниками з виплати заробітної плати тощо.

Ліквідність суб'єкта господарювання визначається відношенням вартості ліквідного майна, тобто активів, які можуть бути використані для оплати заборгованостей, до короткострокової заборгованості. По суті, ліквідність суб'єкта господарювання є ліквідністю його балансу. Ліквідність же балансу підприємства характеризує зв'язок можливості продажу його активів з одночасною оплатою пасивів [16]

Ліквідність балансу визначається рівнем покриття зобов'язань підприємства його активами, строк перетворення яких на грошові кошти відповідає строку погашення зобов'язань.

Залежно від того, якими платіжними коштами підприємство може погасити свої зобов'язання, розраховують кілька показників ліквідності (платоспроможності).

Найважливішим показником платоспроможності (ліквідності) є коефіцієнт покриття (загальної ліквідності), що характеризує рівень покриття активами підприємством своїх зобов'язань. Коефіцієнт покриття визначається відношенням усіх поточних активів підприємства до його поточних зобов'язань.

Нормативне значення коефіцієнта $K_p > 1$. Якщо значення K_p відповідає нормативному, підприємство може своєчасно погасити свої зобов'язання, а якщо $K_p < 1$, підприємство має неліквідний баланс.

Крім коефіцієнта покриття для оцінки рівня ліквідності розраховують коефіцієнти швидкої і абсолютної ліквідності.

Коефіцієнт швидкої (поточної) ліквідності розраховується діленням найбільш ліквідних активів та активів, які швидко реалізуються (грошових коштів і дебіторської заборгованості), на поточні зобов'язання за формулою

Коефіцієнт поточної ліквідності виражає відношення грошових коштів, вкладень у дебіторську заборгованість, термін оплати якої не настав та готової продукції до поточних зобов'язань, тобто:

$$K_{пп} = ГК + ПФВ + ДЗ + ГП,$$

де $K_{пп}$ – коефіцієнт поточної платоспроможності;

ДЗ – дебіторська заборгованість, термін оплати якої не настав;

ГП – готова продукція.

Теоретично оптимальною величиною даного коефіцієнта є значення 0,7–0,8.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності характеризується рівнем покриття зобов'язань підприємства його активами, строк перетворення яких на гроші

відповідає строку погашення зобов'язань. Визначається коефіцієнт абсолютної ліквідності як відношення суми грошових коштів і короткострокових фінансових вкладень до суми короткострокових (поточних) зобов'язань за формулою

$$\text{Кап} = (\text{ГК} + \text{Пфі}) : \text{ПЗ},$$

де Кап - коефіцієнт абсолютної платоспроможності;

ГК – залишки грошових коштів та їх еквівалентів на розрахунковому рахунку і в касі;

Пфі – поточні фінансові інвестиції (акції, облігації);

ПЗ – поточні короткотермінові зобов'язання (короткотермінові кредити та кредиторська заборгованість) [23].

Значення коефіцієнта абсолютної ліквідності $\text{Кал} > 0,2$ достатнє, щоб підприємство своєчасно розрахувалось за своїми боргами з кредиторами. Зменшення цього коефіцієнта відображає зовнішню причину неплатоспроможності підприємства.

Якщо коефіцієнт абсолютної ліквідності $\text{Кал} < 0,2$, а коефіцієнта покриття $\text{Кп} < 0,5$, підприємство вважається банкрутом і може підлягати ліквідації з продажем майна.

3.2.1 Платоспроможність, її показники та методика їх розрахунку

Платоспроможність характеризується достатньою кількістю оборотних активів підприємства для погашення своїх зобов'язань протягом року.

Підприємство вважається платоспроможним, якщо його загальні активи перевищують поточні. Нездатність підприємства задовольнити вимоги кредиторів з оплати товарів, сплати платежів у бюджет, позабюджетні фонди тощо у зв'язку з перевищенням зобов'язань над вартістю майна та інших активів характеризує його неплатоспроможність, або неспроможність.

Підприємство визнається неплатоспроможним у разі виявлення незадовільної структури балансу.

Незадовільна структура балансу - це такий стан майна і зобов'язань боржника, коли за його майно не може бути забезпечене виконання зобов'язань перед кредиторами через недостатній рівень ліквідності майна.

Основними показниками, на основі яких можна визначити платоспроможність підприємства, є коефіцієнт автономії (фінансової незалежності); коефіцієнт фінансової стабільності; коефіцієнт фінансового лівериджу; коефіцієнт забезпеченості власними коштами; коефіцієнт покриття (платоспроможності).

Коефіцієнт автономії - показник, який характеризує частку власних активів у загальній сумі всіх активів підприємства, використаних ним для здійснення статутної діяльності. Коефіцієнт автономії розраховується діленням суми власного капіталу на вартість майна підприємства за формулою

$$K_{\text{фн}} = \text{Двк} : \text{ВБ}$$

де $K_{\text{фн}}$ – коефіцієнт фінансової незалежності (автономії);

Двк – джерела власних і притриманих до них коштів;

ВБ – валюта балансу.

Мінімальне (нормативне) значення коефіцієнта автономії $K_{\text{авт}} > 0,5$. Таке значення цього показника дає змогу припустити, що всі зобов'язання підприємства можуть бути покриті власними активами. Збільшення коефіцієнта автономії свідчить про більшу фінансову незалежність, підвищення гарантії погашення підприємством своїх зобов'язань. Отже, що більший коефіцієнт автономії, то кращий фінансовий стан підприємства.

Коефіцієнт фінансової стабільності - показник, який характеризується відношенням власних і позикових коштів підприємства, тобто він показує, скільки позикових коштів залучило підприємство в розрахунку на 1 грн, вкладених в активи власних коштів. Коефіцієнт фінансової стабільності визначається за формулою

$$K_{\text{фс}} = (\text{ВК} + \text{ДПК} - \text{ВПК}) : \text{ВБ}$$

де $K_{\text{фс}}$ - коефіцієнт фінансової стійкості

ДПК – довготермінові позикові кошти;

ВПК – використання позикових коштів.

Нормальним (нормативним) вважається, $K_{фс} > 1$. Перевищення власних коштів над позиковими свідчить про те, що підприємство має стійкий фінансовий стан і відносно незалежне від зовнішніх фінансових джерел [16].

Коефіцієнт фінансового лівериджу характеризується відношенням довгострокових зобов'язань і джерел власних коштів підприємства, тобто показує, скільки довгострокових зобов'язань припадає на одиницю джерел власних коштів.

Нормальним (нормативним) вважається $K_{фс} < 1$. У цьому разі фінансовий стан підприємства відносно нормальний.

Коефіцієнт забезпеченості власними коштами - показник, який характеризує рівень забезпеченості підприємства власними джерелами формування оборотних активів, тобто показує, скільки власних джерел формування оборотних активів підприємства припадає на одиницю цих активів. Розраховується цей коефіцієнт за даними балансу підприємства за відповідний звітний період в такому порядку: від підсумку за першим розділом пасиву балансу віднімається підсумок за першим розділом активу і отримана різниця ділиться на суму підсумку другого розділу активу балансу, тобто розрахована фактична наявність власних і прирівняних до них джерел формування обігових коштів ділиться на фактичну вартість наявних обігових коштів.

Нормальним вважається $K_{звк} > 0,1$. Це означає, що наявні оборотні активи, підприємства покриваються власними і прирівняними до них джерелами. Збільшення коефіцієнта забезпеченості означатиме, що у підприємства є надлишкові джерела формування оборотних активів, а його зниження свідчить про нестачу цих джерел. В обох випадках фінансовий стан підприємства буде нестійким.

Інформаційною базою для оцінки фінансового стану підприємства є дані Балансу підприємства (форма № 1), Звіту про фінансові результати (форма №

2), Звіту про рух грошових коштів (форма № 3), Звіту про власний капітал (форма № 4), статистичної та іншої звітності [23].

3.1.1 Фінансова стійкість підприємства, її показники та методика їх розрахунку

Під фінансовою стійкістю підприємства розуміють забезпечення запасів і витрат джерелами коштів для їх формування.

Фінансова стійкість - це такий стан підприємства, коли обсяг його майна (активів) достатній для погашення зобов'язань, тобто підприємство платоспроможне. Іншими словами, фінансова стійкість підприємства - це таке його становище, коли вкладені в підприємницьку діяльність ресурси окупаються за рахунок грошових надходжень від господарювання, а отриманий прибуток забезпечує самофінансування та незалежність підприємства від зовнішніх залучених джерел формування активів. Визначається фінансова стійкість відношенням вартості матеріальних оборотних активів (запасів та витрат) до величини власних та позикових джерел коштів для їх формування [16].

Для характеристики фінансової стійкості підприємства використовується система абсолютних та відносних показників. Найбільш узагальнюючими абсолютними показниками фінансової стійкості є відповідність або невідповідність (надлишок або нестача) джерел коштів для формування запасів і витрат, тобто різниця між сумою джерел коштів і сумою запасів та витрат.

За рівнем покриття різних видів джерел суми запасів і витрат розрізняють такі види фінансової стійкості підприємства:

- абсолютна стійкість фінансового стану, коли власні джерела формування оборотних активів покривають запаси і витрати. При цьому наявність власних джерел формування оборотних активів визначається за балансом підприємства як різниця між сумою джерел власних та прирівняних до них коштів і вартістю основних фондів та інших необоротних активів;

- нормальний стійкий фінансовий стан, коли запаси і втрати покриваються сумою власних джерел формування оборотних активів і довгостроковими позиченими джерелами;
- нестійкий фінансовий стан, коли запаси і витрати покриваються сумою власних джерел формування оборотних активів, довгострокових позикових джерел, короткострокових кредитів і позик;
- кризовий фінансовий стан, коли запаси і витрати не покриваються всіма видами можливих джерел їх забезпечення (власних, позикових та ін.), підприємство перебуває на межі банкрутства.

Важливого значення для функціонування підприємств в умовах ринкової економіки набуває їх фінансова незалежність від зовнішніх позикових джерел. Запас джерел власних коштів означає запас фінансової стійкості підприємства за умови, що його власні кошти перевищують позикові.

Стійкість фінансового стану підприємства оцінюється щодо власних і позикових коштів, за темпами накопичення власних коштів у результаті поточної фінансової діяльності, достатнім забезпеченням матеріальних оборотних активів власними джерелами [22].

Фінансова стійкість підприємства характеризується системою фінансових коефіцієнтів, які розраховуються як відношення абсолютних показників активу і пасиву балансу. Порівняння цих коефіцієнтів з базисними величинами (середньогалузевими, показниками фінансово стійкіших підприємств, оптимально розрахованими) дає можливість встановити рівень фінансової стійкості аналізованого підприємства.

Основними показниками, які характеризують фінансову стійкість підприємства, його незалежність від позикових коштів, є коефіцієнти автономії, фінансової стабільності (власних та позикових коштів), фінансового лівериджу (залежно від довгострокових зобов'язань), забезпеченості власними коштами, фінансової залежності, відношення позикових і власних коштів, маневреності робочого та власного капіталу.

Коефіцієнт забезпеченості власними коштами характеризує рівень забезпечення підприємства власними коштами і розраховується як відношення суми фактичної наявності джерел власних і притриманих до них коштів (за винятком сум заборгованостей за розрахунками з учасниками, доходів майбутніх періодів, резерву майбутніх витрат і платежів, реструктуризованого боргу) до суми наявних оборотних активів, підприємства.

Фінансовий стан підприємства вважається нормальним, якщо коефіцієнт забезпеченості власними коштами $K_{звк} > 1$.

Фінансова стійкість підприємства оцінюється коефіцієнтом співвідношення залучених і власних коштів, який показує, скільки позикових коштів залучило підприємство на 1 грн вкладених в активи власних коштів і розраховується як відношення всієї суми зобов'язань за залученими коштами до суми власних коштів.

Нормальним є фінансовий стан підприємства, коли коефіцієнт $K_{звк} < 1$. Якщо $K_{звк} > 1$, фінансова стійкість і автономність підприємства досягають критичного значення.

Важливим показником, який характеризує фінансову стійкість підприємства, є коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів. Він показує, скільки довгострокових позикових коштів використано для фінансування активів підприємства поряд з власними коштами. Розраховується коефіцієнт діленням суми довгострокових кредитів та інших позикових коштів на суму власних коштів. Що менше позикових коштів залучає підприємство для здійснення своєї статутної діяльності, то вища його фінансова стійкість.

Для вивчення фінансової стійкості підприємства важливе значення має розрахунок коефіцієнта залучення довгострокових позикових коштів у сумі довгострокових активів. Цей коефіцієнт розраховується як відношення суми довгострокових позикових коштів до суми довгострокових активів.

Коефіцієнт показує, скільки довгострокових позикових коштів і кредитів банку припадає на одиницю довгострокових активів підприємства.

Ступінь залежності підприємства від кредиторів можна визначити, розрахувавши коефіцієнт концентрації залученого капіталу, який визначається відношенням суми довго- і короткострокових вкладень до суми активів підприємства [16].

3.1.2 Дослідження показників ділової активності

Ділова активність підприємств аналізується на основі показників, в основі яких знаходиться виручка від реалізації продукції, робіт і послуг.

Загальне обертання капіталу. Цей показник розраховується як відношення виручки від реалізації продукції, робіт і послуг до загального підсумку балансу.

Обертання мобільних коштів. В чисельнику цього показника - виручка від реалізації продукції (робіт, послуг), а в знаменнику – підсумок другого розділу активу балансу.

Обертання матеріальних оборотних коштів. Для розрахунку цього показника необхідно виручку від реалізації розділити на суму запасів і витрат підприємства.

Обертання готової продукції. Цей показник визначається шляхом ділення суми виручки на вартість готової продукції (код 130 другого розділу активу балансу як в "старому", так і в "новому" балансі).

Обертання дебіторської заборгованості. В чисельнику цього показника - виручка від реалізації продукції (робіт, послуг), в знаменнику - сума дебіторської заборгованості.

Середній строк обороту дебіторської заборгованості. Цей показник визначається за формулою:

Дебіторська заборгованість x 360

Середній строк = -----

Виручка від реалізації

Обертання кредиторської заборгованості. Для розрахунку цього показника потрібно суму виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) розділити на суму кредиторської заборгованості підприємства.

Середній строк обороту кредиторської заборгованості. Розраховується аналогічно середньому строку обороту дебіторської заборгованості, лише в чисельнику береться сума кредиторської заборгованості [23].

Обертання власного капіталу. В чисельнику цього показника - виручка від реалізації, в знаменнику - підсумок I розділу пасиву балансу. За досліджуваний період погіршились показники ділової активності досліджуваного господарства. Зокрема, знизилось загальне обертання капіталу, обертання мобільних коштів, дебіторської заборгованості, власного капіталу, зросли терміни обороту дебіторської та кредиторської заборгованостей.

3.1.3 Аналіз рентабельності ТОВ «Дельта-травел»

Прибутковість - це дохідність, окупність вкладених витрат і використаного майна, кінцевий результат діяльності підприємства, що характеризується сумою отриманого прибутку на одиницю відповідних складових процесу виробництва або сукупних витрат підприємства.

Сума отриманого прибутку - показник, який найбільш повно характеризує результативність діяльності підприємства, рівень його дохідності.

Прибуток хоч і є результатом діяльності підприємства, однак не характеризує рівень ефективності його діяльності, витрат, використаного майна. Тому у практиці господарювання для якнайповнішої оцінки ефективності діяльності підприємства, здійснених ним витрат, використання майна застосовується відносний показник - **рентабельність**.

Рентабельність - це відносний показник інтенсивності виробництва, який характеризує рівень прибутковості (окупності) відповідних складових процесу виробництва або сукупних витрат підприємства.

У практиці господарювання обчислюються показники рентабельності продукції, виробництва, продажу, виробничих фондів, вкладень (капіталу) у виробництво та ін.

Для характеристики ефективності використання фінансових ресурсів розраховується рентабельність вкладень усіх коштів у виробництво, власних вкладень, вкладень в акції інших підприємств тощо.

Рентабельність продажу. При розрахунку цього показника потрібно суму прибутку від реалізації продукції (робіт, послуг) розділити на суму виручки від реалізації і перемножити на 100.

Рентабельність основної діяльності. В чисельнику цього показника - сума прибутку від реалізації продукції (робіт, послуг), а в знаменнику - сума витрат на виробництво продукції та її реалізацію. Виражається у процентному відношенні [16].

Рентабельність власного капіталу. Цей показник розраховується шляхом ділення суми чистого доходу підприємства на середню величину власного капіталу підприємства (підсумок I розділу пасиву балансу) і множенням цієї частки на 100.

Період окупності власного капіталу. При визначенні цього показника необхідно середню величину власного капіталу (сума підсумків I розділу пасиву балансу на початок та кінець року, розділена на 2) розділити на суму чистого доходу підприємства за рік.

Рентабельність усього капіталу підприємства. Цей показник виражається процентним відношенням балансового прибутку підприємства до загального підсумку балансу.

Рентабельність перманентного капіталу. Для розрахунку цього показника треба знайти процентне відношення балансового прибутку до підсумку першого розділу пасиву балансу.

3.3 Удосконалення методики проведення аналізу фінансового стану підприємства

Для розв'язання сучасних проблем стабілізації національної економіки та підвищення регулюючої функції державного бюджету в забезпеченні соціального розвитку нашого суспільства треба здійснити низку організаційних заходів у плані зміцнення фінансового стану суб'єктів господарювання. Тільки на основі позитивних зрушень індивідуального відтворення можливе безперебійне своєчасне наповнення бюджету і посилення регулюючого впливу держави на визначальні процеси суспільного життя, збільшення платоспроможного попиту населення та піднесення його життєвого рівня. Отже, основним завданням поточного періоду є забезпечення стійкого розвитку підприємств.

Щодо окремого підприємства, котре функціонує як відокремлена, автономна частка загальноекономічної системи, то його еволюційна характеристика у конкретному часі визначається як фінансовий стан.

В умовах ринку фінансовий стан підприємства розкриває не лише ступінь його життєдіяльності, а й потужність чинників розвитку, яка акумулюється в його стійкості (стабільності).

Аналіз цих показників і контроль дотримання їх нормативних значень допоможе підприємствам покращити стан розрахунків, унеможливити виникнення ситуацій неплатоспроможності підприємств, допоможе запобігти банкрутства, покращить інвестиційну привабливість тощо.

Отже, актуальність аналізу фінансового стану обумовлюється зростаючими потребами в аналітичних даних про роботу підприємства з боку різних категорій користувачів. Але вона цим не вичерпується. Адже з вищесказаного випливають і все більше зростаючі вимоги до якості таких даних, а відповідно і аналітичної роботи, її обсягів. Не буде помилковим сказати, що конкретні завдання діючих підприємств, специфіка організації їх функціонування потребують саме обробки в першу чергу фінансової звітності.

Проте, ця сторона аналітичної роботи на даний час недостатньо досліджена і висвітлена в підручниках, особливо у вітчизняних літературних та періодичних джерелах. Не існує конкретної схеми визначення певного

загального інтегруючого показника, який би давав порівняно повну і правдиву характеристику фінансового стану, розраховувався за чітко визначеною методикою на основі узагальнення розрахованих коефіцієнтів платоспроможності, ліквідності, ділової активності та ін., а також давав змогу досить швидко й просто порівнювати цей узагальнюючий показник з таким же показником інших підприємств. За таких умов аналіз фінансового стану зводиться до аналізу фінансової звітності, як частини фінансового аналізу. Але ж не слід забувати і про майнову сторону цього процесу. Дані фінансової звітності надають необхідну інформацію не лише для фінансового аналізу, але й для аналізу майнового стану підприємства.

В умовах ринкової економіки стратегічною метою управління підприємством є підвищення його ринкової вартості, яка визначається вартістю майна підприємства. Отже, дослідження джерел фінансування як основи формування активів підприємства, оцінка розміщення та ефективності використання його фінансових ресурсів є важливими завданнями фінансового аналізу, вирішення яких забезпечує органи управління необхідною інформацією щодо наявних резервів розвитку підприємства, сприяє підвищенню конкурентоспроможності його продукції.

Метою аналізу фінансового стану підприємства є підвищення його фінансової стійкості та платоспроможності на основі збільшення економічного потенціалу та поліпшення структури активів, власного капіталу і зобов'язань.

Фінансовий стан підприємства — це складна, інтегрована за багатьма показниками характеристика якості його діяльності. У найконцентрованішому вигляді фінансовий стан підприємства можна визначити як міру забезпеченості підприємства необхідними фінансовими ресурсами і ступінь раціональності їх розміщення для здійснення ефективної господарської діяльності та своєчасного проведення грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями [7].

Таке трактування суті поняття «фінансовий стан» дає змогу розуміти під ним характеристику діяльності підприємства, у якій, як у дзеркалі, знаходять відображення у вартісній формі загальні результати роботи підприємства, в тому числі й роботи з управління фінансовими ресурсами.

Якщо параметри діяльності підприємства і розміщення його фінансових ресурсів відповідають критеріям позитивної характеристики фінансового стану, то це говорить про фінансову стійкість підприємства. У системі об'єктів фінансово-економічного аналізу саме стійкості належить провідна роль.

Для того, щоб успішно управляти, той, хто керує, повинен знати результати свого управлінського впливу на об'єкти управління. Контроль в системі управління фінансовим станом дає змогу добувати оперативну інформацію про них, яка об'єктивно відтворює стан справ на підконтрольних об'єктах, відповідність їх діяльності накресленій програмі; виявити недоліки в рішеннях, які приймають, способах і засобах реалізації їх; вивчити ділові якості працівників.

Методологія оцінки фінансового стану підприємства, яка була розроблена в попередні роки, навіть при повній можливості використання деяких окремих її елементів, в сучасних умовах не підходить для вказаної цілісної оцінки фінансового стану підприємства. Суттєвим недоліком такої оцінки є те, що в процесі її здійснення можна лише виявити, виконані чи ні планові зобов'язання, але неможливо оцінити способи досягнення їх виконання.

А така інформація, на думку багатьох вчених лише констатує здійснений факт, а не дає можливості запобігти негативним явищам. З метою вирішення цієї проблеми в останні роки в літературі опубліковано ряд методик оцінки фінансового стану підприємства, в яких зроблено спроби подолання зазначеного недоліку.

Дослідження вітчизняних вчених були також спрямовані на вивчення зарубіжного досвіду з цих питань. Однак його застосування в умовах України

обмежене національними особливостями інформаційної бази та вимагає відповідних додаткових пристосувань.

Так, методика, запропонована В.А.Гавриловою та В.М.Біленькою, є практично непридатною для оцінки фінансового стану вітчизняних підприємств [5]. Для приведення її у відповідність з вітчизняною системою звітності В.А.Гаврилова й В.Н.Біленька пропонують здійснювати трансформацію балансу в форму, прийнятну на заході. Таким чином досягається одержання реальної інформації про наявність активів і джерел фінансування.

Певною мірою для оцінки окремих моментів фінансового стану підприємств може підійти методика, яку пропонує В. А. Малич [15]. Проте вона націлена тільки на оцінку платоспроможності підприємства і його фінансових результатів, при чому при оцінці платоспроможності за допомогою одного і того ж коефіцієнту намагаються судити і про фінансову стійкість. В цілому ж оцінка зведена до аналізу без будь-яких висновків.

Досить обґрунтованою є методика, розроблена й запропонована вченими Балабанов І.Т.[1]. Вона передбачає визначення інтегральної оцінки фінансового стану підприємств у декілька етапів:

- визначення основних напрямів оцінки;
- вибір окремих фінансових коефіцієнтів за кожним з аналітичних напрямів;
- визначення для кожного із коефіцієнтів нормативного значення;
- визначення вагомості окремих коефіцієнтів;
- формування узагальнюючих показників;
- формування інтегрального показника фінансового стану підприємства з урахуванням усіх аналітичних напрямів.

Запропонований підхід дає змогу комплексно оцінити фінансовий стан підприємства за допомогою інтегрального показника, який може набирати фактичного і нормативного виду залежно від того, які види узагальнюючих показників використовуються при його обчисленні. Розглянута методика

достатньо повно враховує сучасні вимоги та особливості діяльності вітчизняних суб'єктів господарювання.

У методиці оцінки фінансового стану підприємства, запропонованій Нитецьким В.В. [18], передбачається здійснення оцінки фінансового стану економіко-математичними методами з врахуванням оцінок вагомості показників, що впливають на інтегральну величину. Розроблена автором методика дає можливість використати при здійсненні аналізу додатковий коефіцієнт для виправлення похибки невиявлених факторів та суб'єктивного впливу, а також є достатньо адаптованою щодо автоматизації розрахунків.

На нашу думку, методика, запропонована Тарасенко Н.В. не дає чіткого уявлення про фінансовий стан підприємств хоча й вимагає мінімум загальнодоступної інформації. Вона не висвітлює всі сторони діяльності підприємств і не може бути основою для вироблення рекомендацій з прийняття заходів щодо поліпшення його фінансової стабільності.

На думку російського вченого Ковальова В.В.[11] найбільш доцільним є виділення попереднього аналізу (експрес-аналізу) та поглибленого (деталізованого) аналізу фінансового стану. В загальному вигляді методика експрес-аналізу звітності передбачає оцінку складу ресурсів, їх структури, фінансових результатів господарювання, ефективності використання власних та залучених коштів. Зміст експрес-аналізу полягає у відборі невеликої кількості найбільш суттєвих і порівняно нескладних у розрахунку показників і постійному відстежуванні їх динаміки.

В загальному вигляді методика поглибленого аналізу фінансового стану Ковальова В.В. передбачає наступні етапи:

- попередній огляд економічного і фінансового стану підприємства;
- оцінка та аналіз економічного потенціалу підприємства (оцінка майнового та фінансового стану);
- оцінка та аналіз результативності фінансово-господарської діяльності підприємства (оцінка основної діяльності, аналіз рентабельності, оцінка стану на ринку цінних паперів).

Проте автором не пропонується прогнозування фінансових показників на перспективу, немає рейтингової оцінки.

Викликає зацікавленість методика аналізу фінансового стану А.Д. Шеремета[25]. Він рекомендує проводити оцінку фінансового стану за звітний період комплексно, тобто за допомогою аналізу абсолютних і відносних показників. Порівняльний аналітичний баланс і розрахунок абсолютних показників фінансової стійкості слугують відправним пунктом аналізу фінансового стану підприємств. Запропонована автором методика може застосовуватися для фінансової звітності підприємств, які здійснюють реалізацію товарів, робіт і послуг “на момент відправки товарів, виконання робіт і послуг”, та не може бути використана прямолінійно для підприємств, що відображають у своїх бухгалтерських балансах реалізацію “на момент зарахування коштів на розрахунковий рахунок або в касу” із-за неадекватного відображення у балансі підприємства дебіторської заборгованості покупців, що призведе до перекручування фінансових показників. Однак дану методику можливо застосовувати за умови використання аналітичних даних забалансового бухгалтерського обліку для отримання порівняльного аналітичного балансу.

Детально фінансовий стан підприємства можна проаналізувати використавши методику оцінки фінансового стану підприємства за Бондаревою А. Однак наведені даним автором показники доходності, фінансової сталості, кредитоспроможності й інші припускають детальний розгляд окремих моментів господарської діяльності підприємства, що виступає вже завданням економічного аналізу. Крім того, окремі показники лише підтверджують один одного, загромаджуючи вихідні дані зайвою інформацією. А відсутність граничних значень більшості показників змушує використовувати метод порівнянь. Наведені ж значення показників вимагають уточнення, оскільки вони базуються на даних банків, що не зовсім правильно. Відомо, що банку, як користувачу інформації, притаманне перестраховування, особливо в нинішніх умовах.

Професор Г.В. Митрофанов [17] дає наступне визначення фінансового стану – фінансовий стан характеризується величиною, складом і структурою активів, власного капіталу і зобов'язань, відповідні співвідношення яких обумовлюють фінансову стійкість, платоспроможність і ефективність використання економічного потенціалу підприємства. Таким чином фінансовий стан підприємства можна представити через сукупність економічного потенціалу, фінансової стійкості, платоспроможності, рентабельності та ділової активності підприємства.

Проведене дослідження літературних джерел і практики здійснення аналізу фінансового стану підприємств в умовах ринку дало можливість зробити висновок про необхідність врахування нових вимог до інформаційної бази з метою забезпечення більшої достовірності та реальності розрахованих показників.

В сучасних умовах виникла проблема визначення ролі та місця підприємства на ринку, головна мета вирішення якої полягає в проведенні детальної оцінки його фінансового стану. На теоретико-методологічному й емпіричному рівнях проблема здійснення такої оцінки тісно пов'язана з необхідністю вибору функціонально-цільових її критеріїв.

При виборі критеріїв оцінки, як свідчить вивчення літературних джерел, думки вчених мають деякі розбіжності. Так, В.А.Гаврилова та В.М.Біленька розглядають більш широкий спектр показників, однак він недостатній. Автори, в основному, докладно розглядають забезпечення цінних паперів підприємства (облігацій та акцій), що мають певний інтерес для інвесторів. При цьому в тіні залишаються показники ефективності використання засобів підприємства.

Деякі автори, зокрема В.А. Малич, І.Т.Балабанов, для врахування фактора користувача як критерію оцінки фінансового стану пропонують використовувати синтезований рейтинг, який є середньою сумою балів по всіх досягнутих показниках. Проте такий підхід нівелює принципи, закладені в

методиці, і тим більше не може відповісти на питання як поліпшити фінансовий стан підприємств.

В.А.Малич рекомендує в якості критеріїв обрати платоспроможність підприємства і його фінансові результати, а при оцінці платоспроможності за допомогою одного і того ж коефіцієнту робити спробу судити і про фінансову стійкість.

Детальніше стан підприємства можна проаналізувати використавши методику оцінки фінансового стану підприємства за І.Т.Балабановим. Однак наведені даним автором показники доходності, фінансової сталості, кредитоспроможності й інші припускають детальний розгляд окремих моментів господарської діяльності підприємства, що виступає вже завданням економічного аналізу. Крім того, окремі показники лише підтверджують один одного, загромаджуючи вихідні дані зайвою інформацією. А відсутність граничних значень більшості показників змушує використовувати метод порівнянь. Наведені ж значення показників вимагають уточнення, оскільки вони базуються на даних банків, що не зовсім правильно. Відомо, що банку, як користувачу інформації, притаманне перестраховання, особливо в нинішніх умовах.

Достатньо обгрунтованою щодо критерію оцінки фінансового стану підприємства є пропозиція таких авторів, як Т.Г. Бень та С.Б. Довбня. Вони вважають, що значна кількість показників, які характеризують фінансовий стан підприємства у різних його аспектах, часом не дозволяє скласти цілісне уявлення про дійсний стан справ. Це зумовлює необхідність здійснювати комплексну інтегровану оцінку фінансового стану. Для цього доцільно використовувати систему коефіцієнтів, яку автори умовно ділять на такі групи:

- коефіцієнти ліквідності;
- коефіцієнти фінансової незалежності;
- коефіцієнти якості активів.

Російський вчений В.В. Ковальов рекомендує проводити оцінку фінансового стану за системою показників, які відображають фінансовий стан підприємства і є зручними для користувачів, оскільки дозволяють проводити обчислення за доступною для них інформацією:

- коефіцієнти оцінки майнового стану;
- коефіцієнти ліквідності;
- коефіцієнти фінансової стійкості;
- коефіцієнти ділової активності;
- коефіцієнти рентабельності;
- коефіцієнти оцінки положення на ринку цінних паперів.

Досить докладно розглянуті критерії та показники фінансового стану підприємства, а також наведені граничні значення цих показників у методиці М.Г.Чумаченка. Запропонована автором система показників оцінки фінансового стану, на наш погляд, повною мірою характеризує фінансовий стан підприємства.

Таким чином, проведене дослідження існуючих методик оцінки фінансового стану підприємства дозволяє зробити висновок, про наявність великої кількості різноманітних підходів до оцінки фінансового стану підприємства, проте всі вони мають певні недоліки. На нашу думку, більшість вітчизняних авторів не враховують особливостей перехідного періоду економіки України, їхні розробки не достатньо відповідають вимогам комплексності та повноти аналізу фінансового стану підприємства.

Всі вищевказані методики розглядають або не всі сторони діяльності підприємства, або пропонують детальний розгляд окремих її елементів. В першому випадку дається неповна картина фінансового стану підприємства, в другому - потрібне проведення значної кількості розрахунків і відповідно більш докладна інформація, що не завжди є доцільним.

Проведені нами дослідження спеціальної літератури, свідчать також про наявність великої кількості показників, за допомогою яких вчені та практики рекомендують здійснювати оцінку та аналіз фінансового стану підприємства.

Результати дослідження також показали, що і в зарубіжній, і у вітчизняній практиці немає чітко регламентованої кількості фінансових коефіцієнтів. В економічній літературі спектр показників запропонованих для оцінки фінансового стану достатньо широкий.. Багато з них різними авторами називаються по-різному (хоча дуже часто формули їх обчислень співпадають) та мають різну встановлену граничну межу, а також склад їх у різних методиках корінним чином відрізняється. Таким чином виникає необхідність розробки методики, що дозволить об'єктивно оцінити фінансовий стан підприємства.

Методичні рекомендації, що надаються різними міністерствами і відомствами, спрямовані на аналіз фінансового стану підприємства, яке знаходиться в умовах приватизації, санації, банкрутства, аудиторських перевірок тощо. Прикладом такої методики є “Методика проведення поглибленого аналізу фінансово – господарського стану неплатоспроможних підприємств та організацій”. Але використовувати такі методики для аналізу фінансової стійкості та платоспроможності у повному обсязі не є доречним та необхідним. Адже дані методики розробляються для надання методичної допомоги фахівцям Агентства з питань запобігання банкрутства, спеціалістам міністерств, відомств, податкових органів, подання пропозицій щодо доцільності внесення підприємства до Реєстру неплатоспроможних підприємств та організацій тощо.

Отже, наявність різноманітних методик аналізу фінансового стану підприємства обумовлює потребу та доцільність їх системної класифікації, яка надасть можливість об'єднати різноманітні методичні підходи в окремі групи, визначити спільні проблеми та недоліки, що притаманні окремим розробкам.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

У даній дипломній роботі розглянуто особливості оцінки фінансового стану та напрями його покращення в ТОВ «Дельта-травел» .

В роботі розкрито теоретичні основи проведення оцінки фінансового стану підприємства. Окреслено особливості такої оцінки, мету, завдання та

етапи її проведення, інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану підприємства, методичні підходи до оцінки фінансового стану підприємства.

Для покращення фінансового стану підприємства необхідно забезпечити:

- реалізацію продукції з негайною оплатою.
- отримання дебіторської заборгованості.
- продаж резервних грошових активів.
- продаж матеріальних і нематеріальних активів (зайвих запасів).
- отримання банківських кредитів.
- залучення інвестицій, приватного капіталу та інших внесків.
- використання циклічної виписки рахунків для підтримання одноманітності операцій.
- страхування кредитів для захисту від значних збитків за безнадійними боргами.
- обминання дебіторів з високим ризиком, наприклад, якщо покупці належать до країни чи галузі, що переживають істотні фінансові труднощі.

Також розглянуто фінансову стійкість підприємства, її показники та методика їх розрахунку. Фінансова стійкість — це такий стан підприємства, коли обсяг його майна (активів) достатній для погашення зобов'язань, тобто підприємство платоспроможне. Іншими словами, фінансова стійкість підприємства — це таке його становище, коли вкладені в підприємницьку діяльність ресурси окупаються за рахунок грошових надходжень від господарювання, а отриманий прибуток забезпечує самофінансування та незалежність підприємства від зовнішніх залучених джерел формування активів. Визначається фінансова стійкість відношенням вартості матеріальних оборотних активів (запасів та витрат) до величини власних та позикових джерел коштів для їх формування.

Для характеристики фінансової стійкості підприємства узятя система абсолютних та відносних показників. Найбільш узагальнюючими абсолютними показниками фінансової стійкості є відповідність або невідповідність (надлишок або нестача) джерел коштів для формування

запасів і витрат, тобто різниця між сумою джерел коштів і сумою запасів та витрат.

Дослідження показників ділової активності та оцінка підприємства на сьогодні – це один із основних напрямів аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств. Отже, завдання оцінювання ділової активності постає як одне із важливіших для прийняття управлінських рішень у сфері розвитку підприємства, формування стратегії функціонування на перспективу. В умовах євроінтеграційних процесів та посилення міжнародних економічних зв'язків перед вітчизняними підприємствами постає ціла низка питань, що потребують узгодження зі світовою практикою управління господарською діяльністю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Белінська О. В. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. / О. В. Белінська, В. О. Однолько. – Одеса: ОНЕУ, 2013. – 165 с.
2. Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік. 2-е видання, перероб. і доп. Навчальний посібник / Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів. – Київ: Центр учбової літератури, 2017. – 424 с.
3. Закон України Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні № 996-XIV від 16.07.1999 [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджено наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999 [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
5. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства [Електронний ресурс]: затверджені наказом Міністерства фінансів України від

27.06.2013р. №635. – Режим доступу:
http://195.78.68.18/minfin/control/uk/publish/article?art_id=382876&cat_id=293536.

6. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: Видання 2012 року. Частина 1. – К.: МФБ, АПУ, 2013. – 1018с.

7. Міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту: Видання 2013 року. – К.: ВГО «Інститут внутрішніх аудиторів України», ПА, 2013.- 56с.

8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99>

9. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку [Електронний ресурс]: затверджений наказом Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. №88. – Режим доступу:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95.77>

10. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань [Електронний ресурс]: затверджений наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. №879. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#n16>.

11. Сучасний бухгалтерський облік, аналіз і аудит: галузевий аспект : колективна монографія у 2 т. / за ред. П.Й. Атамас. – Дніпропетровськ : «Герда», 2013. – Т. 1. –358 с.; Т. 2. – 414 с.

12. Тринька Л.Я. Економічний аналіз: [навчально-методичний посібник] / Л.Я. Тринька, О.В. Липчанська – К.: Алерта, 2013. - 653с.

13. Артеменко Н.В. Нематеріальні активи: основи бухгалтерського обліку та оцінки / Н.В. Артеменко, Н.В. Ширяєва // Вісник Національного тех-нічного університету "Харківський політехнічний інститут". Серія: Тех-нічний прогрес та ефективність ви-робництва. - 2016. - № 25. - С. 94-99.

14. Булат Г.В. Сутність нематеріальних активів та особливості організації їх обліку / Г.В. Булат, А.М. Камінська // Молодий вчений. - 2014. - № 5(1). - С. 67-69.
15. Євдокімова В.В. Класифікація нематеріальних активів / В.В. Євдокімова // Управління розвит-ком. - 2014. - № 9. - С. 11-13.
16. Зайцева І.Ю. Класифікація нематеріальних активів за групами та ознаками/І.Ю. Зайцева, Н.С.Ситник // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2017. - Вип. 54. - С. 387-394.
17. Петришина Н.С. Поняття та оцінка нематеріальних активів (об'єктів інтелектуальної власності) /Н.С. Петришина, А.І. Кух // Наука й економіка. - 2016. - Вип. 2. - С. 28-32.
18. Рибалко О.М. Нові підходи до класифікації та визнання нематеріальних активів як об'єкта бухгал-терського обліку/О.М. Рибалко, Д.М. Бондарев // Молодий вчений. - 2016. - № 12(2). - С. 145-149.
19. Булат Г.В. Сутність нематеріальних активів та особливості організації їх обліку / Г.В. Булат, А.М. Камінська // Молодий вчений. - 2014. - № 5(1). - С. 67-69.
20. Булатов Є.В. Класифікація нематеріальних активів суб'єктів господарювання / Є.В. Булатов, А.В. Гусь // Економіка та право. - 2013. - № 1. - С. 43-47.
21. Великий Ю.В. Порівняльний аналіз стандартів обліку нематеріальних активів в Україні та зарубіжних країнах / Ю.В. Великий, О.О. Ляховець. // Ефективна економіка. - 2013. - № 7 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_7_4
22. Господарський кодекс України від 16.01.2003 року № 436-IV, [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
23. Груздова Т.В. Постанова на баланс об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів підприємств України / Т.В. Груздова // Економіка і прогнозування. - 2014. - № 3. - С. 137-147.

24. Гура Н.О. Інформаційні системи і технології в обліку: [навчальний комп'ютерний практикум] / Укладачі Н.О. Гура, І.А. Дерун. - Харків: Видавець Савчук О.О., 2016. – 56 с.
25. Гусь А.В. Еволюція поняття «нематеріальні активи» у законодавстві України / А.В. Гусь // Університетські наукові записки. - 2013. - № 3. - С. 277-284.
26. Диба В.М. Гармонізація обліку і оцінки нематеріальних активів з міжнародними стандартами / В.М. Диба // Фінанси, облік і аудит. - 2013. - Вип. 1. - С. 244-255.
27. Дорош Н.І. Теоретичні аспекти організації бухгалтерського обліку / Н.І. Дорош. - Збірник наукових праць «Економіка. Менеджмент. Бізнес». – Київ: ДУТ. – 2016. – Випуск 1(11). - С. 93-97.
28. Євдокімова В.В. Класифікація нематеріальних активів / В.В. Євдокімова // Управління розвитком. - 2014. - № 9. - С. 11-13.
29. Спіфанова І. Нематеріальні активи виробничих підприємств країни як важлива і необхідна складова основного капіталу / І. Спіфанова, О. Малікова // Науковий вісник [Одеського національного економічного університету]. - 2014. - № 9. - С. 98-108.
30. Єременко А.В. Вплив нематеріальних активів на вартість підприємства (бізнесу) / А.В. Єременко // Економічний вісник університету. - 2013. - Вип. 20(1). - С. 94-99.
31. Єсінова Н.І. Інтелектуальний капітал: новий погляд на нематеріальні активи / Н.І. Єсінова, Д.Д. Харченко // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. - 2014. - Вип. 2. - С. 167-173.
32. Зайцева І.Ю. Класифікація нематеріальних активів за групами та ознаками / І.Ю. Зайцева, Н.С. Ситник // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2017. - Вип. 54. - С. 387-394.
33. Зябрева О.В. Проблемні аспекти обліку амортизації нематеріальних активів / О.В. Зябрева // Управління розвитком. - 2013. - № 17. - С. 30-33.

34. Іванова В.В. Облік нематеріальних активів згідно з національним та міжнародним стандартами бухгалтерського обліку / В.В. Іванова // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. - 2013. - Вип. 1(2). - С. 63-68.
35. Інструкція з використання Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій, наказ Міністерства фінансів України від 30.10.1999 року № 291 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
36. Калюга Є.В. Нормативно-правове забезпечення надходження, вибуття та нарахування амортизації нематеріальних активів/Є.В. Калюга // Економічний вісник університету. - 2014. - Вип. 23(1). - С. 63-68.
37. Канцедал Н.А. Особливості методики інвентаризації нематеріальних активів та визнання її результатів / Н.А. Канцедал // Облік і фінанси. - 2014. - № 4. - С. 29-33.
38. Капля І.В. Нематеріальні активи як внесок у статутний капітал підприємства, їх відображення та облік / І.В. Капля, А.О. Ніколашин // Регіональна бізнес-економіка та управління. - 2013. - № 1. - С. 121-126.
39. Касич А.О. Теоретичні основи оцінки та обліку нематеріальних активів в Україні / А.О. Касич, І.Г. Хіміч // Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Сер.: Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства. - 2013. - № 50. - С. 61-67.
40. Коба О.В. Визнання, ідентифікація та класифікація нематеріальних активів / О.В. Коба, А.О. Софієнко, А.О. Чиж // Економіка і регіон. - 2016. - № 6. - С. 136-142.
41. Колесник Н.В. Особливості організації бухгалтерського обліку нематеріальних активів на сучасних підприємствах / Н.В. Колесник // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. - 2016. - № 3. - С. 90-92.
42. Тринька Л.Я. Економічний аналіз: [навч.-метод. посіб.] /Л.Я. Тринька, О.В. Липчанська (Іванчук). - К.:Алерта, 2013. – 568 с.

ДОДАТКИ

Актив	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Відхилення	
			Абсолютне	Відносне (%)
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	19,00	13,00	- 6,00	- 31,58
первісна вартість	39,00	39,00	-	-
накопичена амортизація	20,00	26,00	6,00	30,00
Незавершені капітальні інвестиції			-	
Основні засоби	4,00	5,00	1,00	25,00
первісна вартість	20,00	20,00	-	-
знос	16,00	15,00	1,00	6,25
Інвестиційна нерухомість	-	-	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості			-	-
Знос інвестиційної нерухомості			-	-
Довгострокові біологічні активи	-	-	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів			-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів			-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			-	-
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств			-	-
інші фінансові інвестиції			-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість			-	-
Відстрочені податкові активи	1,00	1,00	-	-
Гудвіл			-	-
Відстрочені аквізиційні витрати			-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах			-	-
Інші необоротні активи			-	-
Усього за розділом I	24,00	19,00	5,00	20,83

II. Оборотні активи					
Запаси				-	-
Виробничі запаси				-	-
Незавершене виробництво				-	-
Готова продукція				-	-
Товари				-	-
Поточні біологічні активи				-	-
Депозити перестраховання				-	-
Векселі одержані				-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	489,00	2 753,00	2 264,00	462,99	
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				-	
за виданими авансами	216,00	225,00	9,00	4,17	
з бюджетом	23,00	23,00	-	-	
у тому числі з податку на прибуток	20,00	20,00	-	-	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів				-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків				-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	599,00	649,00	50,00	8,35	
Поточні фінансові інвестиції	22 691,00	20 727,00	- 1 964,00	- 8,66	
Гроші та їх еквіваленти	9,00	7,00	2,00	22,22	
Готівка				-	-
Рахунки в банках				-	-
Витрати майбутніх періодів				-	-
Частка перестраховика у страхових резервах				-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань				-	-
резервах збитків або резервах належних виплат				-	-
резервах незароблених премій				-	-

інших страхових резервах			-	-
Інші оборотні активи			-	-
Усього за розділом II	24 027,00	24 384,00	357,00	1,49
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			-	-
Баланс	24 051,00	24 403,00	352,00	1,46
			-	-
Пасив			-	-
			-	-
1,00	3,00	4,00	1,00	33,33
I. Власний капітал			-	-
Зареєстрований (пайовий) капітал	7 000,00	7 000,00	-	-
Внески до незареєстрованого статутного капіталу			-	-
Капітал у дооцінках			-	-
Додатковий капітал			-	-
Емісійний дохід			-	-
Накопичені курсові різниці			-	-
Резервний капітал	1 750,00	1750	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	7 063,00	5 211,00	1 852,00	26,22
Неоплачений капітал			-	-
Вилучений капітал			-	-
Інші резерви			-	-
Усього за розділом I	15 813,00	13 961,00	1 852,00	11,71
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			-	-
Відстрочені податкові зобов'язання			-	-
Пенсійні зобов'язання			-	-
Довгострокові кредити банків			-	-

Інші довгострокові зобов'язання			-	-
Довгострокові забезпечення			-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу			-	-
Цільове фінансування			-	-
Благодійна допомога			-	-
Страхові резерви			-	-
у тому числі:				
резерв довгострокових зобов'язань			-	-
резерв збитків або резерв належних виплат			-	-
резерв незароблених премій			-	-
інші страхові резерви			-	-
Інвестиційні контракти			-	-
Призовий фонд			-	-
Резерв на виплату джек-поту			-	-
Усього за розділом II		-	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			-	-
Короткострокові кредити банків			-	-
Векселі видані			-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			-	-
довгостроковими зобов'язаннями			-	-
товари, роботи, послуги	3 854,00	6 151,00	2 297,00	59,60
розрахунками з бюджетом	29,00	1,00	28,00	96,55
у тому числі з податку на прибуток			-	-
розрахунками зі страхування			-	-
розрахунками з оплати праці			-	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	3 867,00	3 501,00	366,00	9,46
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками			-	-

Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків			-	
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю			-	
Поточні забезпечення	3,00	7,00	4,00	133,33
Доходи майбутніх періодів			-	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків			-	
Інші поточні зобов'язання	485,00	782,00	297,00	61,24
Усього за розділом III	8 238,00	10 442,00	2 204,00	26,75
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			-	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду			-	
Баланс	24 051,00	24 403,00	352,00	1,46
			-	
			-	
Стаття	За звітний період	За аналогічний період попереднього року		
1,00	3,00	4,00		
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	15 044,00	81 035,00	65 991,00	438,65
Чисті зароблені страхові премії	-	-		
Премії підписані, валова сума	-	-		
Премії, передані у перестраховання	-	-		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	-	-		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	-	-		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	15 899,00	80 290,00	64 391,00	405,00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	-	-		
Валовий:	-	745,00		
прибуток			-	
збиток	855,00			

Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань				
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів				
Зміна інших страхових резервів, валова сума	-	-		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	-	-		
Інші операційні доходи	12,00	9,00	3,00	25,00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	-	-		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	-	-		
Адміністративні витрати	999,00	519,00 ¹	520,00	52,05
Витрати на збут	-			
Інші операційні витрати	12,00	20,00	8,00	66,67
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	-	-		
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	-	-		
Фінансовий результат від операційної діяльності:	-	-		
прибуток	854,00 ¹	785,00	1 069,00	57,66
збиток				
Дохід від участі в капіталі	-	-		
Інші фінансові доходи	-	4,00		
Інші доходи	-	-		
Дохід від благодійної допомоги	-	-		
Фінансові витрати	-	-		
Втрати від участі в капіталі	-	-		
Інші витрати	-	168,00		
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті				
Фінансовий результат до оподаткування:	-	-		
прибуток				
збиток	854,00 ¹	949,00	905,00	48,81
Витрати (дохід) з податку на прибуток		1,00		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування				
Чистий фінансовий результат:	-	-		

прибуток	854,00 ¹	950,00	- 904,00	- 48,76
збиток				
II. СУКУПНИЙ ДОХІД				
Стаття	За звітний період	За аналогічний період попереднього року		
1,00	3,00	4,00	1,00	33,33
Дооцінка (уцінка) необоротних активів				
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів				
Накопичені курсові різниці				
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств				
Інший сукупний дохід				
Інший сукупний дохід до оподаткування				
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом				
Інший сукупний дохід після оподаткування				
Сукупний дохід	854,00 ¹	950,00	- 904,00	- 48,76
			-	
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ				
			-	
Назва статті	За звітний період	За аналогічний період попереднього року		
1,00	3,00	4,00	1,00	33,33
Матеріальні затрати	3,00	4,00	1,00	33,33
Витрати на оплату праці	143,00	171,00	28,00	19,58
Відрахування на соціальні заходи	53,00	69,00	16,00	30,19
Амортизація	5,00	5,00	-	-
Інші операційні витрати	807,00	290,00 ¹	483,00	59,85
Разом	011,00 ¹	539,00 ¹	528,00	52,23

Актив	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Відхилення	
			Абсолютне	Відносне (%)
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	13,00	5,00	-8,00	61,54
первісна вартість	39,00	39,00	-	-
накопичена амортизація	26,00	34,00	8,00	30,77
Незавершені капітальні інвестиції	-	-	-	-
Основні засоби	5,00	14,00	9,00	180,00
первісна вартість	20,00	31,00	11,00	55,00
знос	15,00	17,00	2,00	13,33
Інвестиційна нерухомість	-	-	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	-	-	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	-	-	-	-
Довгострокові біологічні активи	-	-	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	-	-	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	-	-	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:	-	-	-	-
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	-	-	-	-
інші фінансові інвестиції	-	-	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	-	-	-	-
Відстрочені податкові активи	1,00	-	-	-

Гудвіл	-	-	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	-	-	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	-	-	-	-
Інші необоротні активи	-	-	-	-
Усього за розділом I	19,00	19,00	-	-
II. Оборотні активи			-	-
Запаси	-	-	-	-
Виробничі запаси	-	-	-	-
Незавершене виробництво	-	-	-	-
Готова продукція	-	-	-	-
Товари	-	-	-	-
Поточні біологічні активи	-	-	-	-
Депозити перестраховання	-	-	-	-
Векселі одержані	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	2 753,00	1 914,00	- 839,00	- 30,48
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			-	-
за виданими авансами	225,00	-	-	-
з бюджетом	23,00	22,00	- 1,00	- 4,35
у тому числі з податку на прибуток	20,00	20,00	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	-	-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	649,00	296,00	- 353,00	- 54,39
Поточні фінансові інвестиції	20 727,00	15 931,00	- 4 796,00	- 23,14

Гроші та їх еквіваленти	7,00	1,00	-	6,00	85,71
Готівка	-	-	-	-	-
Рахунки в банках	-	-	-	-	-
Витрати майбутніх періодів	-	-	-	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	-	-	-	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	-	-	-	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	-	-	-	-	-
резервах незароблених премій	-	-	-	-	-
інших страхових резервах	-	-	-	-	-
Інші оборотні активи	-	-	-	-	-
Усього за розділом II	24 384,00	18 164,00	-	6 220,00	25,51
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	-	-	-	-	-
Баланс	24 403,00	18 183,00	-	6 220,00	25,49
				-	-
Пасив	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду			
				-	-
1,00	3,00	4,00		1,00	33,33
I. Власний капітал				-	-
Зареєстрований (пайовий) капітал	7 000,00	7 000,00		-	-
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	-	-		-	-
Капітал у дооцінках	-	-		-	-

Додатковий капітал	-	-	-	-
Емісійний дохід	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	-	-	-	-
Резервний капітал	1 750,00	1750	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	5 211,00	4 672,00	539,00	10,34
Неоплачений капітал	(	(		
Вилучений капітал	(	(		
Інші резерви	-	-	-	-
Усього за розділом I	13 961,00	13 422,00	539,00	3,86
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			-	-
Відстрочені податкові зобов'язання	-	-	-	-
Пенсійні зобов'язання	-	-	-	-
Довгострокові кредити банків	-	-	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	-	-	-	-
Довгострокові забезпечення	-	-	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	-	-	-	-
Цільове фінансування	-	-	-	-
Благодійна допомога	-	-	-	-
Страхові резерви	-	-	-	-
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	-	-	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	-	-	-	-
резерв незароблених премій	-	-	-	-
інші страхові резерви	-	-	-	-
Інвестиційні контракти	-	-	-	-
Призовий фонд	-	-	-	-
Резерв на виплату джек-поту	-	-	-	-

Усього за розділом II	-	-	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	-	-	-	-
Векселі видані	-	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	-	-	-	-
товари, роботи, послуги	6 151,00	3 677,00	2 474,00	40,22
розрахунками з бюджетом	1,00	3,00	2,00	200,00
у тому числі з податку на прибуток	-	-	-	-
розрахунками зі страхування	-	5,00	-	-
розрахунками з оплати праці	-	8,00	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	3 501,00	716,00	2 785,00	79,55
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	-	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	-	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	-	-	-	-
Поточні забезпечення	3,00	10,00	7,00	233,33
Доходи майбутніх періодів	-	-	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	-	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	782,00	342,00	440,00	56,27
Усього за розділом III	10 438,00	4 761,00	5 677,00	54,39
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами,				
утримуваними для продажу, та групами вибуття	-	-	-	-

V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду				
Баланс	24 399,00	18 183,00	6 216,00	25,48
			-	-
			-	-
Стаття	За звітний період	За аналогічний період попереднього року		
1,00	3,00	4,00	1,00	33,33
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	18 458,00	15 044,00	3 414,00	18,50
Чисті зароблені страхові премії	-	-		
Премії підписані, валова сума	-	-		
Премії, передані у перестраховання	-	-		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	-	-		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	-	-		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	17 727,00	15 899,00	1 828,00	10,31
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	-	-		
Валовий:	-	-		
прибуток			-	-
збиток	-	855,00		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань				
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів				
Зміна інших страхових резервів, валова сума	-	-		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	-	-		

Інші операційні доходи	15,00	12,00	3,00	20,00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	-	-	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	-	-	-	-
Адміністративні витрати	109,00	999,00	110,00	9,92
Витрати на збут	-	-	-	-
Інші операційні витрати	175,00	12,00	163,00	93,14
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	-	-	-	-
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	-	-	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:	-	-	-	-
прибуток	538,00	1 854,00	1 316,00	244,61
збиток	-	-	-	-
Дохід від участі в капіталі	-	-	-	-
Інші фінансові доходи	-	-	-	-
Інші доходи	-	-	-	-
Дохід від благодійної допомоги	-	-	-	-
Фінансові витрати	-	-	-	-
Втрати від участі в капіталі	-	-	-	-
Інші витрати	-	-	-	-
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	-	-	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:	-	-	-	-
прибуток	-	-	-	-
збиток	538,00	1 854,00	1 316,00	244,61
Витрати (дохід) з податку на прибуток	1,00	-	-	-

Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування				
Чистий фінансовий результат:	-	-		
прибуток	537,00	1 854,00	1 317,00	245,25
збиток				
			-	-
II. СУКУПНИЙ ДОХІД			-	-
			-	-
Стаття	За звітний період	За аналогічний період попереднього року		
1,00	3,00	4,00	1,00	33,33
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	-	-		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	-	-		
Накопичені курсові різниці	-	-		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	-	-		
Інший сукупний дохід	-	-		
Інший сукупний дохід до оподаткування	-	-		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	-	-		
Інший сукупний дохід після оподаткування	-	-		
Сукупний дохід	537,00	1 854,00	1 317,00	245,25
			-	-
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			-	-
			-	-

Назва статті	За звітний період	За аналогічний період попереднього року		
1,00	3,00	4,00	1,00	33,33
Матеріальні затрати	-	3,00		
Витрати на оплату праці	193,00	143,00	50,00	25,91
Відрахування на соціальні заходи	73,00	53,00	20,00	27,40
Амортизація	10,00	5,00	5,00	50,00
Інші операційні витрати	1 008,00	807,00	201,00	19,94
Разом	1 284,00	1 011,00	273,00	21,26

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ				
Назва статті	За звітний період	За аналогічний період попереднього року		
1,00	3,00	4,00		
Матеріальні затрати	-	-		
Витрати на оплату праці	-	-		
Відрахування на соціальні заходи				
Амортизація				
Інші операційні витрати	-	-		
Разом	-	-	-	-

Актив	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Відхилення	
			Абсолютне	Відносне (%)
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	5	4	-	1,00 20,00
первісна вартість	39	39	-	-
накопичена амортизація	34	35	1,00	2,94
Незавершені капітальні інвестиції	-	-	-	-
Основні засоби	14	12	-	2,00 14,29
первісна вартість	31	31	-	-
знос	17	19	2,00	11,76
Інвестиційна нерухомість	-	-	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	-	-	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	-	-	-	-
Довгострокові біологічні активи	-	-	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	-	-	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	-	-	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:	-	-	-	-
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	-	-	-	-
інші фінансові інвестиції	-	-	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	-	-	-	-
Відстрочені податкові активи	-	-	-	-
Гудвіл	-	-	-	-

Відстрочені аквізиційні витрати	-	-	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	-	-	-	-
Інші необоротні активи	-	-	-	-
Усього за розділом I	19	16	-	3,00 15,79
II. Оборотні активи	-	-	-	-
Запаси	-	-	-	-
Виробничі запаси	-	-	-	-
Незавершене виробництво	-	-	-	-
Готова продукція	-	-	-	-
Товари	-	-	-	-
Поточні біологічні активи	-	-	-	-
Депозити перестрахування	-	-	-	-
Векселі одержані	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1914	1086	-	828,00 43,26
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	-	-	-	-
за виданими авансами	-	-	-	-
з бюджетом	22	18	-	4,00 18,18
у тому числі з податку на прибуток	20	18	-	2,00 10,00
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	-	-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	296	735	-	439,00 148,31
Поточні фінансові інвестиції	15931	14998	-	933,00 5,86
Гроші та їх еквіваленти	1	10	-	9,00 900,00
Готівка	-	-	-	-

Рахунки в банках	-	-	-	-
Витрати майбутніх періодів	-	-	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	-	-	-	-
у тому числі в:	-	-	-	-
резервах довгострокових зобов'язань	-	-	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	-	-	-	-
резервах незароблених премій	-	-	-	-
інших страхових резервах	-	-	-	-
Інші оборотні активи	-	-	-	-
Усього за розділом II	18164	16847	-	1 317,00 7,25
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	-	-	-	-
Баланс	18183	16863	-	1 320,00 7,26
				-
Пасив	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду		
				-
	1,00	3	4	1,00 33,33
I. Власний капітал				-
Зареєстрований (пайовий) капітал	7000	7000		-
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	-	-		-
Капітал у дооцінках	-	-		-
Додатковий капітал	-	-		-
Емісійний дохід	-	-		-
Накопичені курсові різниці	-	-		-

Резервний капітал	1750	1750	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	4672	3620	1 052,00	22,52
Неоплачений капітал	(	(		
Вилучений капітал	(	(		
Інші резерви	-	-		
Усього за розділом I	13422	12370	1 052,00	7,84
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			-	-
Відстрочені податкові зобов'язання	-	-		
Пенсійні зобов'язання	-	-		
Довгострокові кредити банків	-	-		
Інші довгострокові зобов'язання	-	-		
Довгострокові забезпечення	-	-		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	-	-		
Цільове фінансування	-	-		
Благодійна допомога	-	-		
Страхові резерви	-	-		
у тому числі:				
резерв довгострокових зобов'язань	-	-		
резерв збитків або резерв належних виплат	-	-		
резерв незароблених премій	-	-		
інші страхові резерви	-	-		
Інвестиційні контракти	-	-		
Призовий фонд	-	-		
Резерв на виплату джек-поту	-	-		
Усього за розділом II	-	-		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			-	-
Короткострокові кредити банків	-	-		

Векселі видані	-	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:				-
довгостроковими зобов'язаннями	-	-		
товари, роботи, послуги	3677	3751	74,00	2,01
розрахунками з бюджетом	3	2	1,00	33,33
у тому числі з податку на прибуток	-	-		
розрахунками зі страхування	5	3		
розрахунками з оплати праці	8	7		
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	716	-	#ЗНАЧ!	#ЗНАЧ!
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	-	-		
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	-	-		
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	-	-		
Поточні забезпечення	10	10	-	-
Доходи майбутніх періодів	-	-		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	-	-		
Інші поточні зобов'язання	342	720	378,00	110,53
Усього за розділом III	4761	4493	-	268,00 5,63
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами,	-	-		
утримуваними для продажу, та групами вибуття	-	-		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	-	-		
Баланс	18183	16863	-	1 320,00 7,26

	0	0	0	0
Стаття	За звітний період	За аналогічний період попереднього року		
1,00	3,00	4,00	1,00	33,33
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	5 813,00	18 458,00	12 645,00	217,53
Чисті зароблені страхові премії	-	-	-	-
Премії підписані, валова сума	-	-	-	-
Премії, передані у перестраховання	-	-	-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	-	-	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	-	-	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	5 759,00	17 727,00	11 968,00	207,81
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	-	-	-	-
Валовий:	-	731,00		
прибуток			-	-
збиток	-	-	-	-
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	-	-	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	-	-	-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	-	-	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	-	-	-	-
Інші операційні доходи	-	-	-	-
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	-	-	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	-	15,00	-	-

Адміністративні витрати	1 084,00	1 109,00	25,00	2,31
Витрати на збут	-	-		
Інші операційні витрати	19,00	175,00	156,00	821,05
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	-	-	-	-
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	-	-	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:	-	-	-	-
прибуток	1 049,00	538,00	-	511,00 48,71
збиток				
Дохід від участі в капіталі	-	-	-	-
Інші фінансові доходи	-	-	-	-
Інші доходи	-	-	-	-
Дохід від благодійної допомоги	-	-	-	-
Фінансові витрати	-	-	-	-
Втрати від участі в капіталі	-	-	-	-
Інші витрати	-	-	-	-
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	-	-	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:	-	-	-	-
прибуток				
збиток	1 049,00	538,00	-	511,00 48,71
Витрати (дохід) з податку на прибуток	3,00	1,00	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	-	-	-	-
Чистий фінансовий результат:	-	-	-	-
прибуток	1 052,00	539,00	-	513,00 48,76
збиток				

			-	-
II. СУКУПНИЙ ДОХІД				
			-	-
Стаття	За звітний період	За аналогічний період попереднього року		
1,00	3,00	4,00	1,00	33,33
Дооцінка (уцінка) необоротних активів				
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів				
Накопичені курсові різниці				
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств				
Інший сукупний дохід				
Інший сукупний дохід до оподаткування				
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом				
Інший сукупний дохід після оподаткування				
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	1 052,00	539,00	- 513,00	- 48,76
			-	-
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ				
			-	-
Назва статті	За звітний період	За аналогічний період попереднього року		
1,00	3,00	4,00	1,00	33,33
Матеріальні затрати	-	-		

Витрати на оплату праці	209,00	193,00	-	16,00	7,66
Відрахування на соціальні заходи	45,00	73,00	28,00		62,22
Амортизація	3,00	10,00		7,00	233,33
Інші операційні витрати	846,00	1 008,00		162,00	19,15
Разом	¹ 103,00	1 284,00		181,00	16,41
				-	-
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ				-	-
				-	-
Назва статті	За звітний період	За аналогічний період попереднього року			
1,00	3,00	4,00			
Матеріальні затрати	-	-			
Витрати на оплату праці	-	-			
Відрахування на соціальні заходи					
Амортизація					
Інші операційні витрати	-	-			
Разом				-	-

Актив	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Відхилення	
			Абсолютне	Відносне (%)
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	4,00	11,00	7,00	175,00
первісна вартість	39,00	47,00	8,00	20,51
накопичена амортизація	35,00	36,00	1,00	2,86
Незавершені капітальні інвестиції	-	10,00		
Основні засоби	12,00	14,00	2,00	16,67
первісна вартість	31,00	35,00	4,00	12,90
знос	19,00	21,00	2,00	10,53
Інвестиційна нерухомість	-	-	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	-	-	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	-	-	-	-
Довгострокові біологічні активи	-	-	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	-	-	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	-	-	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	-	-	-	-
інші фінансові інвестиції	-	-	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	-	-	-	-
Відстрочені податкові активи	-	-	-	-
Гудвіл	-	-	-	-

Відстрочені аквізиційні витрати	-	-	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	-	-	-	-
Інші необоротні активи	-	-	-	-
Усього за розділом I	16,00	35,00	19,00	118,75
II. Оборотні активи				
Запаси	-	-	-	-
Виробничі запаси	-	-	-	-
Незавершене виробництво	-	-	-	-
Готова продукція	-	-	-	-
Товари	-	-	-	-
Поточні біологічні активи	-	-	-	-
Депозити перестрахування	-	-	-	-
Векселі одержані	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1 086,00	334,00	752,00	69,24
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	-	-	-	-
з бюджетом	18,00	19,00	1,00	5,56
у тому числі з податку на прибуток	18,00	18,00	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	-	-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	735,00	1 351,00	616,00	83,81
Поточні фінансові інвестиції	14 998,00	13 193,00	- 805,00	1 12,03
Гроші та їх еквіваленти	10,00	15,00	5,00	50,00
Готівка	-	-	-	-

Рахунки в банках	-	-	-	-
Витрати майбутніх періодів	-	-	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	-	-	-	-
у тому числі в:	-	-	-	-
резервах довгострокових зобов'язань	-	-	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	-	-	-	-
резервах незароблених премій	-	-	-	-
інших страхових резервах	-	-	-	-
Інші оборотні активи	-	-	-	-
Усього за розділом II	16 847,00	14 912,00	- 1 935,00	- 11,49
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	-	-	-	-
Баланс	16 863,00	14 947,00	- 1 916,00	- 11,36
Пасив	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду		
1,00	3,00	4,00	1,00	33,33
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	7 000,00	7 000,00	-	-
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	-	-	-	-
Капітал у дооцінках	-	-	-	-
Додатковий капітал	-	-	-	-
Емісійний дохід	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	-	-	#ЗНАЧ!	-

Резервний капітал	1 750,00	1750	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	3 620,00	2 428,00	- 1 192,00	- 32,93
Неоплачений капітал	(	(		
Вилучений капітал	(	(		
Інші резерви	-	-		
Усього за розділом I	12 370,00	11 178,00	- 1 192,00	- 9,64
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	-	-		
Пенсійні зобов'язання	-	-		
Довгострокові кредити банків	-	-		
Інші довгострокові зобов'язання	-	-		
Довгострокові забезпечення	-	-		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	-	-		
Цільове фінансування	-	-		
Благодійна допомога	-	-		
Страхові резерви	-	-		
у тому числі:				
резерв довгострокових зобов'язань	-	-		
резерв збитків або резерв належних виплат	-	-		
резерв незароблених премій	-	-		
інші страхові резерви	-	-		
Інвестиційні контракти	-	-		
Призовий фонд	-	-		
Резерв на виплату джек-поту	-	-		
Усього за розділом II	-	-		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	-	-		

Векселі видані	-	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	-	-	-	-
товари, роботи, послуги	3 751,00	2 468,00	1 - 283,00	- 34,20
розрахунками з бюджетом	2,00	5,00	3,00	150,00
у тому числі з податку на прибуток	-	-	-	-
розрахунками зі страхування	3,00	-	-	-
розрахунками з оплати праці	7,00	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	-	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	-	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	-	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	-	-	-	-
Поточні забезпечення	10,00	12,00	2,00	20,00
Доходи майбутніх періодів	-	-	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	-	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	720,00	1 284,00	564,00	78,33
Усього за розділом III	4 493,00	3 769,00	- 724,00	- 16,11
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами,	-	-	-	-
утримуваними для продажу, та групами вибуття	-	-	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	-	-	-	-

Баланс	16 863,00	14 947,00	- 1 916,00	- 11,36
	-	-	0	0
Стаття	За звітний період	За аналогічний період попереднього року		
1	3	4	1	33
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	4968	5813	845,00	17,01
Чисті зароблені страхові премії	-	-	-	-
Премії підписані, валова сума	-	-	-	-
Премії, передані у перестраховання	-	-	-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	-	-	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	-	-	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	3858	5759	1 901,00	49,27
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	-	-	-	-
Валовий:		54		
прибуток				
збиток	-	-	-	-
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань				
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів				
Зміна інших страхових резервів, валова сума	-	-	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	-	-	-	-
Інші операційні доходи	8-		-	-

Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	-	-	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	-	-	-	-
Адміністративні витрати	1258	1084	174,00	13,83
Витрати на збут	-	-	-	-
Інші операційні витрати	1052	19	- 1 033,00	- 98,19
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	-	-	-	-
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	-	-	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:	-	-	-	-
прибуток	1192	1049	143,00	12,00
збиток	-	-	-	-
Дохід від участі в капіталі	-	0	-	-
Інші фінансові доходи	-	-	-	-
Інші доходи	-	-	-	-
Дохід від благодійної допомоги	-	-	-	-
Фінансові витрати	-	-	-	-
Втрати від участі в капіталі	-	-	-	-
Інші витрати	-	-	-	-
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	-	-	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:	-	-	-	-
прибуток	1192	1049	143,00	12,00
збиток	-	-	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	0	3	3,00	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	-	-	-	-
Чистий фінансовий результат:	-	-	-	-

прибуток					
збиток	1192	1192			
II. СУКУПНИЙ ДОХІД					
Стаття	За звітний період	За аналогічний період попереднього року			
1	3	4	1	33	
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	-	-			
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	-	-			
Накопичені курсові різниці	-	-			
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	-	-			
Інший сукупний дохід	-	-			
Інший сукупний дохід до оподаткування	-	-			
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	-	-			
Інший сукупний дохід після оподаткування	-	-			
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	1192	1052	140,00	11,74	
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ					
Назва статті	За звітний період	За аналогічний період попереднього року			

1	3	4	1	33
Матеріальні затрати	-	-	-	-
Витрати на оплату праці	275	209	66,00	24,00
Відрахування на соціальні заходи	61	45	16,00	26,23
Амортизація	3	3	-	-
Інші операційні витрати	1971	846	- 1 125,00	- 57,08
Разом	2310	1103	- 1 207,00	- 52,25

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	За звітний період	За аналогічний період попереднього року		
1	3	4		
Матеріальні затрати	-	-	-	-
Витрати на оплату праці	-	-	-	-
Відрахування на соціальні заходи	-	-	-	-
Амортизація	-	-	-	-
Інші операційні витрати	-	-	-	-
Разом				